

ANYÁK FÁJDALMAS ANYJA

SZALÉZI MŰVEK

ANYÁK FÁJDALMAS ANYJA

**GYAKORLATI TANÁCSOK ÉS IMÁK ANYÁK
RÉSZÉRE A FÁJDALMAS SZŰZ TISZTELETÉVEL
KAPCSOLATBAN**

SZALÉZI MŰVEK

Nihil obstat. Carolus Szitkey Soc. Sal., censor
dioecesanus. Imprimatur. No. 1169/1947. Vacii, die
27-a Februarii 1947. † Josephus Episcopus.

F. k. Blaskó Mária

9923 — Szalézi Művek, Don Bosco nyomda, Rákospalota
(Felelős: Kenéz János).

ELŐSZÓ

Budapesten a Szent Rókus templom előtt van egy Fájdalmas Szűzanya szobor. Az a kedvenc ájtatossági helyem, oda megyek imádkozni a Fájdalmas Szűzanyához minden kéresemmel, fájdalommal. Főképen ha neveltjeimnek, keresztgyermekeimnek van baja, azt viszem a Fájdalmas Anya elé. Kimondhatatlanul szeretem a Fájdalmas Szűzanyát és sokszor tapasztaltam szinte csodálatos segítségét.

Ez ösztönzött arra, hogy minden anyához igyekezzem közelebbhozni a Fájdalmas Szűzanyát. Ne csak szeressék, tiszteljék, segítségét kérjék, hanem saját életüknek édesanyai nehézségeit, szenvedéseit tudják összekapcsolni a Fájdalmas Anya tiszteletével, Tőle kérjenek tanácsot, irányítást. Hogy miképen, ezt szeretném e kis füzettemmel az édesanyák szívébe belelopni.

Talán azt gondolják majd kedves olvasóim, az édesanyák, hogy a Mária Néni, aki

leány, nem sokat tudhat egy anya életéről. Megnyugtatóul megírom, hogy már egy nemzedéket neveltem fel írásaimmal, vannak nevelt- és keresztyermekeim, akik őszintén feltárják előttem életüket, lelküket, van már több fiatal anya, aki az én nevelésem, aki tőlem kér tanácsot. Így remélem, hogy a Szűzanya segítségével talán tudok e füzetkében hasznos tanácsokat is adni.

Kedves Anyák, boruljatok le velem lélekben a Fájdalmas Szűzanya előtt és kérjük együtt az Ő sugallatát, hogy Ő mondja meg nektek az én szerény tollam által, hogyan fogjátok fel az anyai élet nehézségeit, hogy szenteljétek meg azokat, mit tegyetek, miképpen kapcsolódjék életemek a Fájdalmas Szűzanya életébe. Fájdalmas Szűzanya, kérlek szépen, áldd meg és segítsd meg az édesanyákat!

Blaskó Mária

BEVEZETÉS

A Fájdalmas Szűz tiszteletében a Szűzanya Szívének hét töréről emlékezünk meg. Ez a jelképes hét tör hét fájdalomra mutat, amely a Szűzanya Szívét megsebezte. De ez a hét fájdalom nemcsak múltó szenvedés volt, hanem mindegyik életének egyes korszakát jelzi és az anyai szenvedések sokféleségére mutat rá. E hét fájdalom mindegyike nemcsak elképzelés, hanem valóságos esemény, amelyekről az evangéliumból tudunk.

E füzetemben a Szent Szűz életének szenvedéseit e hét fájdalom köré csoportosítottam. Ezekhez kapcsoltam azokat a nehézségeket, szenvedéseket, amelyeken ti, kedves anyák, átmentek vagy esetleg átmehtetek. Minden fejezet első részében a Szent Szűz szenvedéséről írok, a második részben alkalmazom ezeket a ti szenvedéseitekre, a harmadik részben pedig a Szűzanya tanácsait kérjük részetekre. Utána néhány imát közlök a Fájdalmas Szűzhöz.

I.

Mielőtt a hét fájdalomra áttérnénk, pillantsuk át a Szűzanya életét, kiválasztottságától kezdve az első tőríg, és lássuk, hogy a Szűzanya élete nem volt szenvedés nélküli az első tőr dőfése előtt sem.

Isten kiválasztotta Őt és bűn nélkül fogantatott. Az eredendő bűn következménye, minden földi szenvedés, halál. A Szent Szűz mentve volt az eredendő bűntől, mégis, a következményektől nem mentette őt fel a mennyei Atya. Szervednie kellett többet, mint bárkinek, meghalt, mint mi, mert hiszen csak a halála után vétetett fel a mennybe. Mi a bűneinkért szenvedünk, Ő ártatlanul szenvedett mindvégig, hogy részt vegyen szent Fia megváltói művében. Megszületik Szűz Mária, a királyi sarj, mint szegény, egyszerű, öreg szülők gyermeke. A hagyomány szerint három éves korában szülei Istennek szentelték, beadták a jeruzsálemi templom melletti hajlék Istennek szentelt leánykái közé, ahol szüleitől elszakítva élt. Olyan ez, mintha a mi korunkban pici korában zárdában helyeznének el egy kis leánykát.

A Szentírás nem említi, hogy szülei mikor haltak meg, de valószínűleg korán jutott árvaságra, mert fiatalabb éveiben már seholsem hallunk szüleiről. A Szent Szűz szavaiból, amit Gábrriel arkangyálnak mondott, tudjuk, hogy „férfiút nem akart ismerni“, szüzességben akart élni. Ez az ószövetségi időkben nagy áldozat volt, mert hiszen az ószövetségi nők úgyszólván csak akkor számítottak valaminek, amikor férjhez mentek és a magtalanokat szinte megvetették. Amikor Szűz Máriát az ószövetségi vallási törvény kényszerítette, hogy eljegyezze magát, engedelmeskedett és törvény szerint felesége lett Józsefnek, az egyszerű ácsnak, de szüzességben élt tovább. Tehát ismét lemondott az anyaság örömről és kitette magát a megvetésnek. Midőn pedig csodaképen a Szentlélek által szüzességében anyává lett, hűséges gondviselője Szent József, aki nem tudott az angyali jelenésről, el akarta Őt bocsátani. Elképzelhetjük a Szűzanya megalázottságát és szenvedését, de nem szól, nem árulja el Isten titkát. Isten azonban gondoskodott róla, angyal világosította fel Szent Józsefet.

Szűz Mária várja égből kapott gyermekét szegénységben, egyszerűségben. Ti anyák tudjátok legjobban megérteni, hogy fájdalmas lehet az, amikor egy anya nagyrahevített gyermekét nem tudja megfelelő módon fogadni. Minden szépet és jót szeretne neki előkészíteni és nem tud. A Szent Szűz világrahozza gyermekét messze idegenben, jegyesén kívül senki nincs mellette, be nem fogadják, istállóban kell világra hozni az isteni Gyermeket. A betlehemi éjszaka fénye és az angyalok éneke hamar eltűnt és elhangzott és a Szűzanya ismét szegénységben, ismeretlenségben maradt Kisdédével. Tudja, hogy Égből szállt Gyermek, hiszen csoda révén szüzességében szülte; tudja, hogy gyermeke a Nagy Eljövendő, akire évezredek óta várnak és mégis úgy kell Őt ápolnia, gondoznia, mint egy szegény, tehetetlen kis gyermeket. Ő maga, a Szent Szűz, pedig aláveti magát a törvénynek, ő a legtisztább, átesik a tisztulási szertartáson. Az isteni Gyermeket is alávetik az ószövetségi szertartásnak, édesanyja látja vércseppjeit, hallja sírását. Ó, hány egyszerű földi asszony gyötrődik, amikor szép és okos gyermekét nem tudja

különben nevelni, mint ahogy más szegény gyermekeket nevelnek! A Szűzanya pedig az Istengyermekeket szegényebben fogadta és gondozta kisedsége alatt, mint a legszegényebb. Ime, ezekből láthatjuk, hogy volt a Szűzanya életében szenvedés elég már akkor is, amikor a tulajdonképeni nagy szenvedések még meg sem kezdődtek.

II.

Mindezt alkalmazzuk most rátok, kedves anyák. Még mielőtt megkezdődnek az igazi anyai gondok, fájdalmak, már nektek is elő kell készülnötök, hogy áldozatokat hozzatok. Amikor a leány férjhez megy, tudnia kell, hogy a házasság, az anyaság nemcsak öröm, hanem gond és szenvedés is. Gyermekeket kell szülnie fájdalommal; gyermekeket kell nevelnie sok gondal, törődéssel, áldozattal és pedig annyi gyermeket, amennyit csak Isten ad. Már az esküvői oltártól azzal kell elmennie, hogy vége a gondtalan életnek, amikor őt kényeztették a szülők; megkezdődik a nehézségeknek, súlyos kötelességeknek, lemondásoknak korszaka. Sok mindenről kell

majd lemondania, hogy legyen miből eltartani a gyermeket; sok szórakozást kell elhagynia, hogy ne ártson egészségének, mert egészséges anyának egészséges a gyermeke. Sok mindenben kell engedelmeskedni, alkalmazkodni a férjnek; áldozatokat kell hozni a béke kedvéért, hogy meleg családi kör fogadja a kis eljövendőt. Meg kell tanulnia dolgozni, fáradni, virrasztani, önmagától sok mindent elvonni. Hogy mindezt meg tudja tenni, ha anya lesz, erre gondoljon minden férjhez menő leány, menyasszony, fiatal asszony és erre készítsétek elő ti is, idős édesanyák a leányaitokat.

III.

Hogy pedig az áldozatokat örömmel tudjátok meghozni az anyaság kedvéért, hogy Isten kegyelmével és segítségével jó, áldozatos anyák lehessetek, símuljatok hozzá a Szűzanyához. Gondoljátok át, hogy neki mennyi szenvedése volt már, mielőtt anya lett, mennyi áldozatába került az anyaság. Az Ő példájára nézzetek, azt tegyétek, amit Ő tett. Ő büntetlen volt, éljetek ti is

bűn nélkül. Ő Istennel egyesült állandóan, ti is egyesüljetek Istennel a gyakori szent-áldozásban. Ő lélekben állandóan imádkozott, ti is imádkoztatok sokat. Aki ilyen lelkülettel várja gyermekét, annak nem lesz nehéz semmi áldozat, mert Isten megsegíti.

Példával fejezem be. Egy nevelt leányom áldott állapotban panaszkodott, hogy nehéz elviselnie a sok áldozatot, amit az anyaság kíván tőle, fél a fájdalmak óráitól és attól, hogy azután is már csak rabszolgája lesz gyermekének, vége a saját gondtalan életének. Biztattam, gondoljon saját édesanyjára, aki ugyanezekén ment át és mégis bizonyára nagyon boldog volt, hogy őt, a most panaszkodó leányát felnevelte. Az asszonyka keserűen válaszolt: „Igen, biztosan könnyebb lenne nekem, ha velem élne egy ilyen jó anyának az emléke. De én csak arra emlékszem, hogy anyám hiú asszony volt, mindig mulatni járt, alig volt velem, korán intézetbe adott, hogy ne legyek terhére. Később elvált édesapámtól és én a szünidőben hol ennél, hol annál a szülőnél lógtam. Korán elvesztettem mindkettőt, de legfájóbb az, hogy már lélekben sem élnek velem.” Kedves anyák, két ta-

nulságot vonhatok le ebből. Az egyik: milyen fontos az, hogy jó, áldozatos anyák legyetek, mert ennek a hatásos emléke örökké megmarad gyermekeitekben. Az áldozatos anyának asszonyleánya visszaemlékezik arra, hogyan cselekedett anyja és természetesnek találja, hogy ő is úgy cselekedjék. A könnyelmű, rossz anyának leánya is kísértésbe esik, hogy a rossz példát utánozza. Másik tanulság az (ezt mondtam a panaszkodó asszonykának is), hogy ott van minden anyának egy példakép, egy édesanya, aki lelkileg vele él: a Fájdalmas Szűzanya! Forrjon össze szívünk a Szűzanya Szívével, akkor könnyebb lesz elviselni mindent. Ez az anya hatalmas is. Ő a kegyelmek anyja, Ő a kéréseink kieszközölője és ha az anyaságunkat, meg gyermekeinket a Szűzanyának ajánljuk, akkor Ő nem is hagy el minket, átsegít minden bajon. Szegény munkásasszony mondta nekem egyszer: „Bizony e földön senkim sincs, szüleim elhaltak, testvérem nem törődik velem, férjem nem tért vissza a harctérről. De annál jobban segít a Fájdalmas Szűzanya.”

ELSŐ TÖR: SIMEON JOVENDÖLÉSE

I.

Szűz Mária hét fájdalma — jelképesen hét töre — között első az, amikor Jézuska bemutatásánál az agg Simeon megjövendölte a Szent Szűznek: „Neked magadnak is tör fogja átjárni lelkedet.” (Szent Lukács evangéliuma 2, 35.) E szavakkal megjövendölte Szűz Mária szenvedését és pedig szenvedését gyermekében: szenvedni fog az anya, mert szenvedés vár fiára. Mindaz, amit a Szűzanya már sejthetett az első jelekből, most bizonyossággá vált lelkében: égből szállt gyermekének földi útja a szenvedés útja lesz. Hogyan, miképen, talán nem tudta, de ráborult lelkére a szörnyű aggodalom, amely most már végigkísérte életén. Ti, édesanyák, nagyon elképzelhetitek ezt! Gondoljátok el például, ha egy anyának kisedére azt mondaná az orvos, hogy bár most egészséges, de olyan a szervezete, hogy sok súlyos betegség érheti. Volna egy nyugodt pillanata is többé

ennek az édesanyának? Ó nem, mert hiszen gyermeke legvidámabb kacagása közt is állandóan eszébe jutna: mikor éri baj a gyermeket, mikor szakad rá a szenvedés, amit az orvos előre megmondott? Ugyanígy szakadt rá a Szűzanyára is az aggodalom, a rettegés, amely el nem hagyta többé legszeretőbb anyai szívét. Szívének ez az első törszúrás ejtette sebe már többé nem hegedhetett be.

II.

Édesanyák, a ti életeteket is végigkíséri az aggodalom. Már akkor, amikor először tudjátok meg, hogy anyákká lettetek, megkezdődik az aggodás. Ki tudjátok-e hordani a gyermeket? Egészségesen, épen születik meg? Okos lesz, jó lesz, szép lesz? El tudjátok tartani, föl tudjátok nevelni? Aggódtok a saját szenvedésteekre gondolva is, a gyermek világra hozásának életveszélyes és kínterhes óráitól, a sok gondtól, fáradtságtól, ami rátok vár. De még sokkal jobban aggódtok a gyermekért.

Egy édesanya mondta el nekem, hogy áldott állapotában mennyire félt minden iz-

galomtól, vigyázva lépkedett, hogy el ne csússzon, mert állandóan kísérte az aggodalom, hogy mindez megárthat a szíve alatt hordott magzatnak. Amikor gyermekét Isten segítségével egészségesen világra hozta és az első hetek után először ment filmszínházba, a vidám darab elején feléledt benne leánykori gondtalansága és derűsen nézte a képeket. De amikor egyik vidám képen egy kisbabát ringató asszonyt látott, hirtelen eszébe jutott kisdede és rászakadt az aggodalom: „Mi van otthon az én kicsimmel, nem sír, nem ejtették le, nem nyitották rá az ablakot?” Gondtalan nyugalma eltűnt és akkor értette meg, hogy bizony most már bárhol van, bárhogy szórakozik, az aggodalom többé el nem hagyhatja. És így vagytok ti mindnyájan anyák. Aggódtok gyermeketekért amikor egészséges, hogy nem lesz-e beteg és még jobban aggódtok amikor beteg, hogy meggyógyul-e? Aggódtok, amikor jó, hogy ilyen marad-e mégjobban, amikor rossz, hogy jaj, mi lesz belőle? Aggódtok érte amíg kicsi, hogy milyen emberré serdül fel és mégjobban aggódtok, amikor felserdült, hogy megtalálja-e a boldogságát. Aggódtok érte, mikor

boldog, hogy meg tudjátok-e tartani neki ezt a boldogságot és mégjobban aggódtok, amikor szenved, hogy hogyan tudja elviselni szenvedéseit? Az aggodalmat el nem kerülhetitek és a Szűzanyát kérdezzétek meg, hogyan viseljétek az aggodástokat.

III.

Mit mond nekünk a Szűzanya példája? A Szűzanyának egy panaszszavát sem halljuk az első törszúrásnál, amikor Simeon jövendölt neki. Szívesen elviselte az aggodalmakat a gyermekéért és bízott Istenben, aki a Gyermeket neki adta. Ez az első erőforrás, ami az aggodalmakat enyhíti. Vállaljátok el szívesen az aggodalmak keresztjét, mert egy aggódó édesanya még mindig százszor boldogabb, mint egy olyan asszony, akinek nincs gyermeke, akit szeretessen. Bizzátok magatokat és gyermeketeket Istenre és a jóságos Szűzanyára. Szegény munkásasszonytól hallottam, hogy amikor reggel elmegy munkába és egyedül hagyja kisgyermekét, az nyugtatja meg aggodalmában, hogy kicsinyét a Szűzanyára bízta, Ő őrökdi most mellette.

A második tanítás, amit nekünk a Szűzanya példája ad, hogy a Szent Szűz sohasem vádolhatta önmagát azzal: talán ő maga lesz az oka, ha gyermekét baj, szenvedés éri. Ő szent volt, büntelen volt; minden gondolata imádság; szívének minden dobbanásában a kis Jézus iránti szeretet; mindent megtett gyermekéért, amit tehetett és semmit sem mulasztott el. Kedves jó anya, ha kisebb mértékben te is elmondhatod ezt magadról, ez legfőbb orvossága aggodalmaidnak és megnyugtatja szívedet.

Vegyük csak szépen sorban.

Amikor gyermekedet várod, vigyázol-e lelked, tested egészségére? Mert bizony a mértéktelenség, mulatozás, tánc, hiúságból meg nem felelő öltözködés, sokat árthat az eljövendőnek. Az anyai lemondást már most kell megkezdened. Az csak babona, hogy ha az áldott állapotban lévő anya véletlenül valami torz, csúnya alakot lát meg, ahhoz hasonlít majd gyermeke. De az már nem babona, hogy az áldott állapotban lévő asszony életmódja visszahat a magzatra. Ha Istennel egyesült lelkedben áldott béke és csönd honol, ha Istenbe vett bizalmaid lecsendesíti háborgó érzel-

meidet, félelmeidet, idegeidet; ha a gyakori szentáldozással és sok imádsággal készülsz gyermeked fogadására, előnyösebben fejlődik benned az a kis élet. Míg az az asszony, aki mulatozásokkal, kacérkodásokkal izgatja képzeletét, érzelmeit, vagy az, akinek idegen az Isten és épp emiatt nem tud természetfölötti segítségben bízni s így átadva magát félelmeinek fölizgatja idegzetét, árthat ezzel a szíve alatt fejlődő életnek. A szülés nehéz órái elé is mennyivel nyugodtabban megy az az anya, aki tiszta lélekkel, a szentáldozásban szívébe fogadott Udvözítővel, olvasóját szorongatva, mintha a Szűzanya kezét fogná, szenvedését Istennek följajánlva a gyermekéért, lélekben nyugodtan, mintegy az égiek társaságában várja e földi nehéz órákat. Míg az az asszony, aki hitetlen, vallástalan, lelkében évek bűnterhével, a szenvedés érdemét nem látva várja a nehéz órákat, mennyivel nyugtalanabb, rettegőbb, mert a legnehezebb percekben, amikor két életről van szó, nincs miben megkapaszkodnia. És így van ez tovább is az életnek, az aggodalmaknak útján. Az édesanya, aki mindig megtette hitvesi és édesanyai kö-

telességét, akinek szíve Istené és családjáé, aki jámborul él és gyermekét is jámborul neveli, annak milyen megnyugtató az a tudat: „Én mindent megtettem, ami tőlem tellett, gyermekemért és nem tettem olyat, ami miatt félnem kell, hogy megbüntet az Isten, legérzékenyebb pontomon, a gyermekemben.” De a hűtlen feleség, a kötelességét mulasztó anya, a vallástalan asszony életében mindig ott kísért az a gyötrő aggodalom: „Jaj csak meg ne büntessen Isten a gyermekemben. Nem vagyok jó, nem imádkozom, azért nem sikerül úgy a gyermekem élete, ahogy szeretném.” Még a vallástalan asszony sem szabadul ettől a gondolattól!

Ismertem egy könnyelmű asszonyt, ki kérkedett azzal, hogy nem hisz Istent és mégis... mégis halálos beteg gyermeke ágya előtt így kiáltott fel: „Ez az én bűnhődésem!”

Kövessétek a Szűzanya példáját, bizzatok a Fájdalmas Anya segítségében, közbenjárásában, ajánljátok a Fájdalmas Anya oltalmába a gyermekeiteket. Aggodalmaitokat egyesítsétek az Ő aggodalmaival és akkor bízni is tudtok az ő bizalmával. Pél-

da. A klinikán egymás mellett feküdt két gyermekét váró asszony. Az egyik, aki nagyon félt, megkérdezte a nyugodtan mosolygó másikat: „Milyen idegcsillapítót használ, hogy ilyen nyugodt?” Válaszul a nyugodt anya kitárta tenyerét és olvasóját mutatta, amelyet szorongatott: „Ez az én idegcsillapítóm.” Igen, az ima, és különösen a Szűzanyához intézett meghitt ima, csillapítja legjobban az anyaszívek aggodalmát. Csak próbáljátok meg, kedves asszony testvéreim!

M Á S O D I K F E J E Z E T

MÁSODIK TÖR: AZ EGYIPTOMI FUTÁS

I.

Szűz Mária hét fájdalma között a második az, midőn a Szent Családnak Egyiptomba kellett menekülnie. Szent Máté evangéliumának második fejezetében írja le, hogy Heródes halálra kereste a megszületett Messiást és ezért Betlehemben a két éven aluli kisfiúkat mind meggyilkol-

tatta. A Szent Család anygali intelemre elmenekült messze pogány földre, Egyiptomba.

Elképzegetjük a Szűzanya fájdalmát, rémületét, amidőn megtudta, hogy ártatlan gyermekét, az Égből küldött Kisdedet halálra keresik! Minden anya át tudja érezni, milyen kín lehetett, amikor gyermekét halálos veszedelemben tudja. Szörnyű kín az is, ha pl. betegség miatt fenyegeti gyermekedet halálveszély. De a Szűzanya fájdalmát még megsokszorozta az a tudat, hogy gyűlölik isteni Gyermekeit, kizárólag az Ő életére törnek. Akit mindenek fölött kellene szeretni, azt gyűlöletből meg akarják ölni. Ugye neked az is fáj, ha valaki nem kedveli gyermekedet? Hát még hogy fájna, ha gyűlölnék, életére törnének!

Próbáljátok elképzelni a Szent Család menekülési útját és annak szenvedéseit: lelki és testi szenvedést egyaránt. A szörnyű aggodalom, a bizonytalanság, az állandó rettegés, nem érik-e utol az üldözők? A viszontagságok, fárasztó utak, hideg éjszakát, — ki tudja, hányszor voltak hajléktalanok éjszakára, hányszor kellett nélkülözniök a legszükségesebbet! Az a

legszeretőbb Anya, aki a legjobbakat szeretete volna adni a Gyermekeinek, aki a legbékésebb, legmelegebb otthont vágyta elkészíteni szíve magzatának, most fut vele kietlen utakon, messze idegenbe...

Valószínűleg a Fájdalmas Anyát elkísérte könnyáztatta útján a betlehemi kisdedek jajszava, a betlehem anyák hangos zokogása is. Ha nem is a füle hallotta, de hallotta a szíve. Mert hiszen tudta, hogy a betlehem kisdedeket megölik és ez a mindenkivel együttérző, szerető, szent anyaszív együtt vérezhetett a betlehem anyák szívével. Hány jó anyát láttam, aki az utcasarkon elsírta magát, ha gyermektemetést látott, nem tudta nézni az idegen kis koporsót sem. Én úgy képzelem, hogy a Szűzanya is végigsírta egyiptomi menekülésének útját, együtt sírt a sok-sok Rachellel, akik siratták fiaikat.

A Szentcsalád körülbelül nyolc hónapig maradt Egyiptomban, Heródes haláláig. Ez az időszak is keserves lehetett a Szűzanyának idegen földön, pogányok között, nélkülözések mellett. Midőn pedig angyali intésre visszatértek hazájukba, Názáretbe, ott is szegényen, egyszerűen éltek. A ná-

záreti otthon nemcsak boldogságot hozott a Szűzanyának, hanem munkát, gondot, aggodalmat a jövőtől is. Képzeld el magadat, édesanya, ha nagyrahivatott gyermekedet szegényesen, egyszerű műhelyben kellene felnevelned és állandóan lelkedre borulna az aggodalom, hogy szenvedést jövendöltek gyermekednek. Ime, mennyi szenvedés az első törtől a másodikig!

II.

Alkalmazzuk ezt a második tört tirátok, kedves anyák. Nektek is védeni kell gyermekeiteket az üldözések elől.

Az első üldöző az az átkos szellem, amely a gyermektelenséget vagy az egykét tanácsolja. Nemcsak idegenek és barátnők, rokonok, hanem esetleg édes testvéred, szüleid és férjed is azt mondja: „Nem kell gyermek!” vagy „Nem kell több gyermek!” És kísért a saját önzésed, kényelmed, a szenvedéstől való félelmed is, amelyekkel a gyermek világrahozása, felnevelése jár.

A megszületett gyermeknek ismét vannak ellenségei, úgy jóhiszeműek, mint rosszakaratúak. Jóhiszemű ellenség az, aki

gyermekedet oktalanul elkényeztetni akarja úgy, hogy bűnveszélyes dolgokat is megenged neki. Rosszhiszemű, aki gyermekednek irigye, vagy aki nem szereti a gyermeket, vagy aki bűnre akarja csábítani. Hányszor tapasztalod, hogy nem akarnak lakást vagy állást adni, mert gyermeked van; nem kapsz alkalmazottat, mert gyerekes családba nem mennek; a házban útban van a gyermek. Gyermekes anyának nehezebb az elhelyezkedés, mint gyermektelennek. A felserdült gyermeket még többen üldözik: a rossz barátok, a kétszínűek, akik megcsalják, a bűnös szerelemre csábítók.

Végül vegyük még hozzá a járványokat, a balesetek lehetőségeit, az országos csapásokat, mint pl. az éhség vagy háború, mely annyi anyának rabolta el gyermekét. Ime, mennyi veszély és neked, édesanyának kell menteni gyermekedet úgy, ahogy a Szűzanya mentette Jézuskáját.

III.

Menj a Fájdalmas Szűzanyához, Őt kérd, hogy segítsen megmenteni gyermekedet, az Ő tanácsára hallgass, hogy mit cselekedj.

A Szűzanya elfogadta az Égből szállt Gyermekeket szüzességében, pedig előre láthatta, hogy ez a kitüntetés nem jár szenvedések nélkül. A te gyermeked is kitüntetés, mert Isten ajándéka, neked is el kell fogadnod és mint a tigrisanya, úgy védj gyermeked életét azoktól, akik azt tanácsolják, hogy ne legyen gyermeked. Még férjeddal is szembe kell szállnod. Nem durván, hanem szeretettel, de kitartással. Szerettesd meg vele a gyermeket már előre, mielőtt megszületett. És ha megszületett, ne éreztesd férjeddal, hogy ő most már másodrangú lett, mutass iránta még több szeretetet, nehogy vesztesnek érezze magát a gyermek miatt és ez elidegentíse tőle.

Akik jóhiszeműen akarják elrontani gyermekedet (pl. agyonkényeztető nagyszülők) azokkal szemben határozottnak kell lenned, de szeretetteljesnek. Nagyon érelyesnek, erősnek kell lenned azokkal szemben, akik rosszakaratúan befolyásolják rosszra gyermekeidet, mint pl. hitetlen, vallástalan emberek. Rossz patjást ne túrj meg gyermeked mellett; ha felserdül, nyerd meg fiad vagy lányod bizalmát, hogy veled közöljön mindent és így módod legyen

óvnod a veszélyektől, amelybe szenvedélye vagy a bűnveszélyek belesodorhatják.

Ami a többi vészélyt illeti (betegségek, balesetek, emberek szeretetlensége), — ott mást nem tehetsz, mint azt, hogy önfeláldozóan gondozod gyermekedet, vigyázol rá, elviseled az emberek szeretetlenségeit és imádkozol. Imádkozz nagyon a Fájdalmas Anyához, lélekben egyesülj vele. Gondold át, hogy vitte szívére szorítva Jézuskáját a kietlen egyiptomi utakon, a mennyei Atyához fohászokodva és úgy állj te is gyermeked mellett minden veszedelmek között.

Különösen arra ügyelj, kedves anya, hogy a lelki veszélytől épp úgy óvd, mint a testi veszélytől. Azt minden anya megteszi, hogy féltve őrzi gyermekét a járványos beteg-től, de sajnós, azt már nem teszi meg mindegyik, hogy épp úgy, sőt még jobban őrizzze őt a vallástalan, bűnös emberek befolyásától. Pedig mit ér az, ha a testi egészségét megóvtad, de lelkileg elindult azon az úton, amely az örök szenvedésbe: a kárhozatba vezet. Múló földi jólétét megóvtad, de az örök kintől nem mentetted meg.

Fejezzük be példával. Szép Andersen

mese mondja el, hogy egy anya megindul a jövő felé, hogy megtudja, mi lesz gyermekének a sorsa. Tövises úton kell haladnia, a szúró tövisek fölsebzik mezítelen lábát, összekarcolják arcát, kezeit. De ahova az anya vércseppje hull, ott minden tövis letörik. Mikor az anya szembekerül a Jövővel, megkérdi, mi lesz gyermekének sorsa s ezt a választ kapja :„Neki is azon a tövises úton kellett volna végigmennie, amelyen te jöttél, de most már a töviseket a te vércseppjeid lehullasztották és így tövistelen lesz az útja.” Szépen példázza a mese azt az igazságot, hogy az édesanya szenvedései, áldozatai, ha azokat Istennek ajánlja fel gyermekéért, nem lesznek hiába! Minden tövist, minden veszélyt ha nem is tud elhárítani gyermeke útjából, de mindenestre érdeme jutalmául Isten jobban átsegíti gyermekét a nehéz utakon.

HARMADIK TÖR: JÉZUS ELVESZTÉSE

I.

A Szűzanya harmadik töréről Szent Lukács evangéliumából tudunk (2, 41—51.). Midőn a tizenkétéves Jézust nevelőatyja és édesanyja elvitték Jeruzsálembe az ünnepekre, hazafelé indulóban nem találták Őt. Aggódva, bánkódva keresték, amíg a templomban találták meg, ahogy a bölcséket oktatta. A Szent Szűz panaszos kérdésére, hogy „miért cselekedted ezt velünk?” a szent Gyermekek így felelt: „Nem tudtátok-e, hogy az én Atyám dolgaiban kell lennem?” Hozzáteszi az evangélista: „De ők (Szűz Mária és Szent József) nem értették a beszédet, amelyet nekik mondott.” Utána hazatért a Szentcsalád Názáretbe, ahol „Jézus növekedék bölcseségben és korban és kedvességben Istennél és az embereknel.” Ezen eseménytől kezdve nem tudunk semmit a Szűzanya tizennyolc esztendejéről, egészen a kánai mennyegzőig. Csak annyit mond az Evangélium róla a

tizenkét éves Jézus szavai után: „Anyja meg szívében tartja vala mind ez igéket.” Az Udvözítő nyilvános fellépése alatt egészen a keresztútig is csak kétszer említi az Evangélium Szűz Máriát. Egyszer, midőn Jézus az ő kérésére tette első csodáját a kánai menyegzőn, másodszor, amikor a tanító Mestert tanítványai figyelmeztetik, hogy a tömegben van anyja, de az Udvözítő nem siet oda, hanem az ígét hallgató tömegre mondja, hogy ez most a családja.

Vegyük sorra az anyaszívnek szenvedéseit, amelyek az elmondott események mélyén rejlenek. Képzeld el, kedves anya, hogy egy nagyváros forgatagában elveszted gyermekedet és akkor átérzed a Szent Szűz fájdalmát. Szörnyű volt a Szűzanya rémülete, aggodalma, fájdalma. És ez a fájdalom nem mult el, amikor megtalálta Szent Fiát. Mert hiszen Szent Fiának szavaiból megérthette, hogy amikor gyermekét a mennyei Atya hívja, akkor az anyának le kell mondania fiáról. Hazavitte Jézusát, de azzal a tudattal, hogy nem marad az övé, lassankint elveszíti.

Azután a názáreti házban ismét szegénység, egyszerűség. Az isteni Gyermek ész-

revétlenül él, durva munkát végez, nem törődik vele senki. Majd meghal a hűséges őrző és gondviselő Szent József. Később a szent Fiú elvonul a pusztába és megkezdve nyilvános működését, elszakad édesanyjától. Szűz Mária már csak a tömeg között állva láthatta Fiát, aki nem siet hozzá, hogy megölelje, mert teljesíti hivatását; tanítja a tömeget. Igen, Szűz Márai elvesztette Fiát és átadta hivatásának.

És mit tud szent Fiáról? Látja és tudja, amint önmagát nem kímélve teljesíti megváltói hivatását; hallja az ellenségek suttozását; tudja, hogy meg akarták kövezni, életére törnek. Mennyi mérhetetlen szenvedés az anyai szívben! És a legszörnyűbbek még csak most következnek... Bár a Szentírás nem szól róla, de mindenesetre a Fájdalmas Anya tudta, hogy Fiát elárulták, elfogták, halálra ítélték; ott állhatott a tömegben, amikor megostorozták, tövis-sel megkoronázták... Hogy mi mehetett végbe anyai szívében, azt sejthetjük. A Szentírás nem szól róla, a Szűzanya sem beszélt. Hallgatott, nem panaszkodott, még csak nem is ellenkezhetett, mert nem állhatott útjába Isten Fiának, mikor megváltói

működését teljesítette. És még csak mellette sem lehetett!

II.

Alkalmazzuk reád e szenvedéseket, jó édesanya. Legboldogabb vagy akkor, amikor gyermeked egészen a tied. Azután kezded fokozatosan elveszteni. Kezdődik azzal, amikor már nem táplálsz kebleden, majd iemászik öledből, később szalad a pajtás után, már inkább elmegy a játszótérre, minthogy melletted üljön. És még később talán elmegy intézetbe, elvonja tőled a társasága, a barátai, esetleg elmegy más városba hivatása után.

Különösen érzed gyermeked elvesztését, mikor házasságra lép. Még a leányodnál is, de még inkább a fiadnál, mert a szerelmes gyermeked már inkább a szerelméé, mint a tied; házassága után pedig a családjáé, a saját gyermekeié. És az édesanya már csak másodrangú vagy harmadrangú szerepet tölt be. Elveszti az anya gyermekét akkor is, ha tőle magasabb hivatás viszi el és szerzetbe lép.

A felnőtt gyermek már nem egészen a

tied. Talán tudod vagy csak sejtet, hogy nem egészen boldog, tudsz a gondjairól, szenvedéseiről és nem segíthetsz, nem lehetsz állandóan vele, mint kicsi korában, amikor öledben babusgattad, ha valami baja volt.

III.

Mit tanácsolna a Szűzanya ezekben a szenvedésekben?

Ahogy a Fájdalmas Anya belenyugodott Fia elvesztésébe, úgy kell megtenned neked is. Isten rendezte el úgy az életben, hogy a gyümölcs lassan megéri és lehull fájáról. A jó és okos édesanya nem terheli gyermekeit panasszal, nem köti erőszakkal magához, hogy mindig a szoknyáján üljön; nem követelőzik, nem panaszkodik, nem síránkozik, mert ezzel csak elidegeníti magától gyermekét. Ne félj, édesanya, ha imádságos, áldozatos jó anya vagy, ha panasz nélkül engeded gyermekedet útjára, úgyszólván visszatér hozzád! Küzd le a fájdalmat, féltékenységet, ha pl. látod, hogy fiad kedvesebb feleségéhez, mint hozzád. Csak akkor szólj bele a családi ügyeibe, ha kö-

telességed, mert bűnt kell megakadályoznod, vagy ha tanáccsal segíthetsz. Nem egy nevelt fiam panasolta, hogy azért idegenkedett l édesanyjától, mert az folyton gáncsolta feleségét, féltékenykedett, fiát siránkozással terhelte: „Persze most már nem engem szeretsz, hanem azt a nőt.” Viszont tudok olyan asszonyt, aki elmondta, hogy fia első szerelmében teljesen elhanyagolta anyját. De ő nem panaszkodott, szelíden visszavonult, türelmesen várt. És a fiú, amikor az első családi baj megvolt, anyjához futott, visszatalált a panasz nélkül, türelmesen várakozó anyai szívre.

Nem szabad útjában állnod gyermeked hivatásának sem. Így pl. az orvos édesanyja ne panaszkodjék, ha fia folyton a betegekhez fut. A fontos élethivatást betöltő férfi anyja ne kívánja, hogy gyermeke tekintettel legyen arra, hogy édesanyja várja. Ne igyekezzék az anya fia hivatalos titkaiban kutatni. Ha Isten hívja, adja oda gyermekét és engedje kolostorba. Ha szerelmes, ne akadályozza meg a házasságot önző okból, hogy gyermekét elveszít vagy talán a házassága révén más vidékre kerül. Nézzetek a Fájdalmas Anyára, aki nem

állt Fia útjába, amikor végleg átlépte a názáreti ház küszöbét.

A mély vallásosság az, ami legjobban megtartja neked gyermekedet. A gyermeked talán műveltebb, tanultabb lesz, mint te, más érdeklő, mint téged. Hiszen már a serdülő kamaszfiú, ha azt kérdezed, mit fabrikál a rádión, fölényesen felel: „Anyuka úgy sem érti!” De a vallásosság örök kapocs, ami sohasem változik. A tudós férfi is visszatér tanulatlan édesanyjához, hogy imáit és áldását kérje; hogy vele menjen a templomba; hogy lelki tanácsait meghallgassa. A vallásos anyára mindig szüksége van gyermekének, mert tudja, hogy anyjának imái, áldozatai, felajánlásai segítik őt életútján. Tanuld meg hát ezt az állhatatos, mély vallásosságot a Fájdalmas Szűzanyától. Ha a Szűzanya szívéhez kapcsolod szívedet és gyermeked szívét, akkor nem leszel soha egészen elszakítva gyermekedtől, mert együtt maradtok Jézus és a Szűzanya Szívében.

Ismét példával fejezem be. Egy édesanya mondta nekem kissé megadósos mosolygással: „Fiam elvesztése a kis cicán kezdődött és a márciusi ibolyán végződött. Em-

lékszem arra az első esetre, amikor csöpp gyermekem lemászott ölemből, hogy a cica után fusson. Akkor nyilalt először szívembe, hogy gyermekemet más jobban érdekli, mint az édesanyja. Csak röpke gondolat volt ez, de már élesebb volt a fájdalom sok-sok év után. Az első márciusi ibolyát mindig nekem hozta felnőtt fiam. Egy alkalommal az ablakból láttam, amint jön ibolyacsokorral kezében, de nem tér be a kapunkon. Abban a hónapban nem kaptam ibolyát a fiamtól, de egy szóval sem említettem neki. Azóta sem kaptam tőle márciusi ibolyát, de nem baj! Fiam most is mindenben rám hallgat és tudom, lesz még márciusi ibolyám a sírhantomon, amikor a fiamnak eszébe jut édesanyja, aki a mennyországából többet segíthet neki, mint e földön. Mert jó anya volt, tudott tűrni és szenvedni." — A Fájdalmas Szűzanya szent Fiától bizony nem örömvirágot, hanem vérvirágot kapott e földön, de most már az égben az örök dicsőség virágai nyílnak neki és földi szenvedése érdemeiért segítheti minden gyermekét.

NEGYEDIK TÖR: TALÁLKOZÁS A KERESZTÚTON

I.

A keresztút negyedik stációja mutatja a megdöbbenő képet, midőn a keresztet hordozó Udvözítő találkozik Édesanyjával.

Neked, édesanya, akinek már az is fáj, ha csak szálla meggy kisgyermeked ujjába, aki már sírtál gyermeked betegágya mellett, nem kell bővebben magyaráznom, hogy milyen kín lehetett Szűzanyánk Szívének, amikor vérrel borított, megkínzott Fiát látta keresztet hordozva.

Szenvedett a Szűzanya saját személyében is, hiszen Ő volt a meggyalázott kereszthordozónak édesanyja. Elképzelhetjük, amint álmatlanul, étlen-szomjan, a tömegtől ide-oda lökdösve, gyalázkodó szitkok között kísérte szent Fiát. De magával nem is törődött, mérhetetlenül nagyobb volt fájdalma Fia szenvedései láttán. Szent Fiának minden vércseppje az Ő szívéből is

sajtott vért; a Fia vállára ránehezedő kereszt az Ő lelkére is ránehezedett.

Szörnyű volt fájdalmában a tehetetlenség is, hogy nem segíthetett. Neked, édesanya, vigasztaló a szenvedésben is, ha pl. beteg gyermekedet puha ágyba fektetheted, becézed, te adod be neki az orvosságot, üdítő italt. Örülsz, ha segíthetsz, amikor orvost hívsz hozzá vagy magad kötözöd be fájó tagjait. A Szűzanya nem segíthetett. Rövid találkozás és újra félrelökik, távolról kell néznie, hogy viszi Fia tovább a keresztet és anyja nem segíthet, nem enyhíthet. Még csak nem is imádkozhat, hogy a mennyei Atya vegye el Fia keresztjét. Nem kérheti csodatevő Fiát, hogy sujtsa le a tömeget és dobja el keresztjét. Nem teheti, mert Isten akarata, hogy Fia keresztet hordva váltsa meg a világot. A legszentebb Anya nem ellenkezik Isten akaratával, nem kérheti a legszentebb Fiút, hogy ne fejezze be a mennyei Atyától kapott hivatását.

És szenvedett a Szűzanya ugyanúgy, mint Szent Fia, a bűn miatt is, mert Ő is útálta a bűnt. Látta és hallotta a káromló tömegben a bűn szörnyű megnyilvánulá-

sait. Neki minden fájt, ami Fiának fájt, úgy, mint ahogy neked is fáj minden, ami fiadnak fáj és ha Fia szenvedett a világ bűnei miatt, szenvedett Ő, az anya is.

II.

Jó édesanya, neked is sokszor kell látnod, hogy gyermeked szenved, keresztet hord.

Látod már kiskorában, amikor beteg, amikor fáj neki valami. Látod eleinte csak testi szenvedéseit, amikor éhes és nem tudod megetetni, amikor fázik és nem fűtheted be jobban a szobát, amikor jobb ruhát kér és nem adhatsz neki. És később látod lelki szenvedéseit is. Elveszíti azt, akit szeret, talán apát vagy testvérkét; szenved, amikor te vagy beteg vagy a családi gondokat látja; szenved, ha nem sikerülnek tervei, előmenetele vagy ellenségek bántják; talán csalódik barátjában, szerelmében. Akármilyen gazdag vagy előkelő, boldog asszony volnál is, a szenvedéstől nem mentheted meg gyermekedet, mert hiszen a gazdag is lehet beteg vagy szerencsétlen.

A gyermek szenvedése a legszörnyűbb,

ami egy jó anyát érhet. Sokkal nagyobb szenvedés, mintha maga kínlódnék. Ugye hogy jobban gyötrődsz gyermeked betegsége mellett, mint amikor magad vagy beteg? Ezerszer jobban fáj, ha gyermekedet bántják, mintha téged sért meg valaki. Boldogan vállalnád a boldogtalanságot, amíg csak téged terhel, ha elvehetnéd ezáltal gyermeked csalódását, ami őt teszi szerencsétlenné.

És a legszörnyűbb az, amikor nem tudsz segíteni! Látom az anyát a hideg kórházi folyosón, amikor tudja, hogy gyermekét operálják a műtőben és ő nem állhat mellette. Látom az anyát, amikor leteszi a kanalat és nem tud enni, mert arra gondol, hogy harctéren vagy fogságban sínylődő fia talán éhezik. Látom az anyát, aki a ravatalon fekvő kisdéd édesanyját, a saját leányát nem tudja megvigasztalni, mert hiszen a maghalt kis unokát nem támaszthatja fel. Ó, édesanyák, ebben a szenvedésben Istenen kívül nincs más erőtök, mint a Fájdalmas Szűzanya!

III.

Hogyan segít rajtatok a Fájdalmas Szűzanya e szörnyű szenvedésben?

Először is segít példájával. Megmutatja, hogy kitartással, erősen kell követnetek gyermeketeket a szenvedés útján. Az édesanya sohasem hagyhatja el szenvedő gyermekét. Ismertem egy szerencsétlen anyát, aki ha gyermekének baja volt, ő maga kezdett ájuldozni, ágybafeküdt és ápoltatta magát. Ennek az anyának gyermeke nem is ment vígaszért sohasem anyjához. Ismertem olyan oktalan anyát is, aki gyermeke betegágya mellett hangosan sírt, jajgatott vagy ha gyermeke lelki szenvedésről panaszkodott, ő maga jajveszékelve panaszkodott. Azt érte el vele, hogy gyermekei szenvedésükben másokhoz mentek vagy senkihez, mert elég volt a maguk baja, nem tudták még hozzá elviselni az anya fájdalmas kitöréseit is. A Fájdalmas Anya példáját kell követnetek: vérző szívvel, de nyugodt arccal ott állni szenvedő gyermeketek mellett. Láttam édesanyát, aki mindig mosolygott súlyos beteg gyermeke ágya mellett és ha már nem bírta, a konyhába ment sírni, azután lemosta könnyeit,

hogy vidáman térhessen vissza betegéhez. És láttam anyát, aki boldogtalan felnőtt fia mellett mindig nyugodtan tett-vett, ha könnyezett is, de nem jajgatott, csak a Fájdalmas Szűz szobra előtt láttam hangoosan sírni, amikor fia nem látta. És ezek az anyák meg is tudták nyugtatni szenvedő gyermekeiket, ha nem is vehették el keresztjüket. Akkor tudtok ti is ilyen erősek lenni anyák, ha a Fájdalmas Anyához símultok, tőle tanultok, tőle kértek erőt.

Amikor érzitek a tehetetlenséget, akkor is fussatok a Fájdalmas Anyához. Ha ti már nem tudtok segíteni, Ő még mindig tud. Emlékszem egyszer, amikor a Rókus-templom előtti Fájdalmas Szűzanya szobra előtt imádkoztam, egy asszonyka térdelt mellettem sírva. Kérdésekre megmondta, hogy kisfia járványosztályon kórházban fekszik, nem engedik hozzá. „Nem lehetek mellette én, az édesanyja, azért térdelek itt a Fájdalmas Anya előtt, hogy Ő legyen mellette.” Így zokogott és én próbáltam vigasztalni, hogy akkor a legjobb kezekben van a kisgyermek. Pár hét múlva beállított hozzám az asszony kézenfogva kisfiával és boldogan mondta: „Valóban a legjobb ke-

zekben volt. Én csak sírtam volna ágya mellett, de nem tudtam volna segíteni, a Fájdalmas Anya pedig kiesdekelte gyógyulását, holott az orvosok már feladták."

És még egyet kell tanulnunk a Fájdalmas Anyától: a legnehezebbet. Olyan helyzetbe is kerülhettek jó anyák, hogy nemcsak tehetetlenek vagytok szenvedő gyermeketek mellett, hanem nektek magatoknak kell biztatni őt: ne dobja el keresztjét. Igy pl. ha asszonylányotok nem akar ná a harmadik vagy negyedik gyermeket, nagy keresztet lát benne, mert már a meglevőket is nehezen tudja eltartani, akkor nektek kell biztatnotok, hogy fogadja el az új kis életet, ha most keresztnek látja is. Vagy ha házasságában boldogtalan fiatok el akar válni feleségétől, hogy mást vegyen el a polgári törvény szerint, akit szeret, és így súlyos bűn állapotába kerülne (még a szentségekhez sem járulhatna!), nektek kell kérnetek, hogy viselje tovább a nem sikerült házasság keresztjét. Adjon ehhez erőt a Fájdalmas Szűzanya, aki kíséerte Fiát a keresztúton, de nem kérte, hogy Isten elvegye Fia keresztjét, mert nem cselekedhetett Isten akarata ellen, És

gondoljatok arra, hogy a Fájdalmas Anya igaz, hogy keresztúton keresztaláig kísérté Fiát, de most Vele is van örök dicsőségében, örök boldogságában. Ha gyermekek nem dobja el azt a keresztet, amit súlyos bűn nélkül nem dobhat el, akkor ti is együtt lesztek az örök boldogságban. Viszont mit érne az, ha bűnre biztatnád gyermekedet és eljátszanátok ezzel az örök egyöttlétet, örök boldogságot?!

Befejezésül ismét egy példa. Nagyon képzett férfi, aki sok megpróbáltatáson ment át, kérdésemre, hogy kivel beszél meg ügyeit, ki segíti őt át a nehéz órákon, így felelt: „Az édesanyám.” És hozzátette: „Egyszerű parasztasszony, de valóban szent asszony. Ő mindig tud valami vigasztalót mondani, mindig tud tanácsot adni és ha kérdezem, honnan meríti bölcsességét és erejét, csak azt feleli: a Fájdalmas Szűzanyából!” Ez nem kitalálás, ez a való életből van. Ti is, jó anyák, ha a Fájdalmas Szűzanyától tanultok, Tőle merítitek erőt, bölcseséget és az Ő segítségét kéritek, akkor keresztet hordó gyermekek mellett is be tudjátok tölteni a vigasztaló édesanya szerepét.

ÖTÖDIK TÖR: A KERESZT ALATT

I.

Szent János evangéliumában olvassuk (19, 27.): „Jézus keresztje mellett pedig állának vala az ő Anyja...” — „Jézus azért látván Anyját... mondá anyjának: asszony, íme a te fiad, azután mondá a tanítványnak (Szt. János): íme a te anyád.”

Amíg a Fájdalmas Anya a keresztűttől a keresztig jutott, végig kellett néznie, hogyan viszi fel Szent Fia a Kálváriára keresztjét, hogyan tépik le róla azt a köntöst, amelyet Ő, az anya olyan szeretettel szőtt és varrt. Mintha szívét zúzta volna össze minden ütés, amellyel beverték a szöveget szent Fia testébe. És azután látta felemelkedni Fiát a kereszten és ahogy ott állt a keresztfa alatt, talán reá is hullott gyermekének vére. Lélekben átküzdötte a haláltusát szent Fiával; hallotta panaszszavait, ahogy szomjúhozott, majd elhagyatottságában felkiáltott — és nem tudott se-

gíteni! Csak állt a keresztnél... Mintha anyaszíve szakad volna ki, amikor Jézus „lehajtá fejét és kiadá lelkét” és látta, amint a neki legdrágább Szívet lándzsa szúrja át. Egy édesanya előtt nem kell magyaráznom e szörnyű anyai szenvedésnek nagyságát, és — nem tudott segíteni!

Vegyük ehhez még, hogy a lekileg-testileg összetört Fájdalmas Anya hallotta a gyilkos tömeg gyalázkodását; látta, hogy a sok barát, hívő, Jézus jótéteményeit élvező emberekből csak pár maradt a keresztnél. És a bűn szörnyősége, amely szent Fiát a keresztre szegezte, marcangolta az Ő legtisztább, legszentebb szívét is. Ahogyan te irtózva fordulsz el, ha rút, eltorzult arcot láatsz, úgy ezerszer jobban látta Szűzanyánk a bűnös lelkeket és irtózott tőlük.

És mégis... ezt a tömeget kellett, gyermekeivé fogadnia ott a keresztnél! Amikor Jézus eme szavaiból: „Ime a te Fiad!” édesanyjának gyermekül adta az egész emberiséget, a Fájdalmas Anya mindnyájunk édesanyja lett. Képzeld el, kedves anya, ha neked örökbe kellene fogadnod egy rossz fiút, aki a te gyermekedet ütötte, verte, bántotta. Sőt többet mondok, ha

gyermeked gyilkosát kellene szívedbe zárnod! A Fájdalmas Anya erre is képes volt. Mert így akarta Isten és Szent Fia. És nemcsak erőtetett kényszerűségből, hanem nagy irgalmas szeretettel tárta ki anyaszívét, hogy befogadjon mindnyájunkat.

II.

Alkalmazd magadra ezeket a szenvedéseket, jó édesanya.

Amikor gyermeked elrontott, boldogtalan életét látod, akkor te vagy a kereszt alatt álló fájdalmas anya. De erről már írtunk bővebben az előző fejezetben a keresztút-nál.

Vegyünk most egy másik szenvedést, amely reád várhat, szegény asszonytestvérem. A Fájdalmas Szűzanya szenvedett a világ bűneiért, te pedig szenvedhetsz gyermeked bűnei miatt. Egyik legszörnyűbb kínja az anyaszívnek, amikor féltett kisdede, ahogy serdül, lelkileg rosszul fejlődik. Majd felnőtt és bűnös, hitetlen vagy erkölcstelen, becsstelen ember lesz belőle. Még növelheti ezt a szenvedést, ha a bűnös gyermek anyjához is rossz. Becsapja, meg-

csalja anyját vagy tiszteletlen, szeretetlen vele szemben, sőt goromba, bántalmazza, esetleg elhagyja, nem törődik vele. A valástalan anya inkább attól szenved, hogy a rossz gyermek őt is bántja vagy pedig bűneinek földi büntetései érik fiát: pl. elveszti mások becsülését, elissza vagyonát, szégyen éri, börtönbe jut vagy más ilyen. A vallásos anyának ennél sokkal jobban fáj, hogy gyermekét mint az Isten ellenségét és a sátán szolgáját látja és remegve remeg gyermeke lelkiüdvéért.

Terád is várhat az az erőpróba is, hogy amikor édesgyermeked miatt bármi módon a legjobban szenvedsz, amikor a kintól nem is tudsz mással törődni, mégis ki kell tárnod a szívedet azok előtt, akik szeretetedet várják. Talán meghalt egyetlen gyermeked, úgy érzed, kihalt szívedből a szeretet, pedig a férjed tőled még több szeretetet és vigaszt vár. Ha az egyik gyermeked szerencsétlen, ilyenkor az anyaszív csak érte sajog, pedig a többi gyermek is szomjazza az anyai szeretetet! Távol van fiad messze idegenben, utána sír a szíved és rokon vagy idegen gyermekek fordulnak hozzád anyai szóért, anyai szívért. Tudom,

ilyenkor nehéz egy édesanyának sebzett szívéből szeretetet árasztani másokra!

III.

A keresztt alatt álló Szűzanyától elsősorban azt tanulod, jó édesanya, hogy neked, az anyának, mindvégig ki kell tartanod szenvedő gyermeked mellett. Talán a férj elmegy vigasztalódni barátok közé, de te nem mozdulsz el szenvedő gyermeked mellől. Panasz nélkül, nem ájuldozva, hanem mint erős asszonynak kell állnod a keresztt alatt. Erről azonban már írtunk előző fejezetünkben.

Vegyük most inkább azt a szenvedést, ha gyermekedet a bűn útján látod. Mindennek előtt figyelmeztetlek rá, hogy gyermeked bűneinél nem az a fontosabb, mennyire megalázó az a világ szemei előtt vagy mennyire bánt vele téged, hanem az, hogy milyen veszélyben van gyermeked lelki üdve. Sajnos sok anyánál fordítva látom. Ha pl. gyermeke rossz tanuló, nem ér el olyan eredményt, mint a szomszéd gyerek vagy nincs benne becsvágy és alacsonyabbrendű pályára lép, mint ahogy anyja sze-

rette volna, akkor az édesanya majdnem kétségbeesik. Míg ha fia jeles tanuló, pályáján magas rangot ér el, de nem él valóságosan, nem járul szentségekhez, azon nem búsul. Szerencsétlenségnek tartja, ha leánya megbotlik, teherbe esik, mert ez szörnyű szégyen a világ előtt, de nem bánja, ha fia titkos, bűnös viszonyt folytat, mert ezt a mai világ nagyrésze nem bélyegzi meg. Sír és jajveszékkel, ha fia hozzá durva, pl. részegségében megüti, de nem fájlalja, ha az anyjával szemben rendesen viselkedő fiú hitetlen, vallástalan irányban működik és ezzel Isten ellensége lesz. Pedig a földi megaláztatás és bűnhődés semmi az örök kárhozat kínjaihoz képest. Azért elsősorban gyermeked lelkiüdvét tekintsd, ezért imádkozz, ezért igyekezz a bűnös gyermeket jó útra téríteni.

A bűnt büntetni kell gyermekedben, hogy megjavítsd. Nem lehetsz elnéző gyermeked bűnével szemben. Tudom, hogy fáj, de büntetned kell. Egy anya panaszolta nekem: „Ha gyermekemre egyet ütök, voltaképpen kettőt ütök, mert a másik erősebb csapás a saját szívemet éri.” Mire én azt feleltem: „De talán elkerülsz vele tíz csa-

pást, ami gyermekedet és téged is érhet, ha engeded fiadat a bűn útján és nem bünteted, hogy megjavuljon." Igen, büntetni kell, de viszont ki is kell tartanod a bűnös gyermek mellett. Nem egy esetben hallottam, hogy az apa kitagadta rossz gyermekét, nem engedte, hogy a házba jöjjön, de az anya titokban állandóan felkereste és jól tette, mert ez a kötelessége! Egy anya sohasem tagadhatja ki fiát. Boldogult édesanyám mondta el nekem, hogy egy elvetemült fiú késsel támadt anyjára és miközben a halálos dőfést szúrta, megsebezte saját kezét is. A haldokló édesanya utolsó szavai ezek voltak: „Fiam, nagyon megvágta magadat?” Ilyen az igazi édesanya. Még a leggonoszabb gyermeknél is nem azt nézi, hogy milyen fájdalmat okoz neki, az anyjának, hanem hogy milyen kárt okoz saját magának a szerencsétlen gyermek. Ha valamikor, úgy a bűnös gyermek esetében legfontosabb az imádkozás. Szent Monika állandóan sírva imádkozott bűnös fiáért, a későbbi Szent Ágostonért. Ágoston megtért és szent lett anyja imái és könyei által. Ahogy életrajzírója mondja: „A könnyek gyermeke el nem vesztetett.”

Hozzáteszem: a Fájdalmas Anya előtt el-sírt anyai könnyek gyermeke el nem vesz-het. Ez adjon neked vigaszt és reményt, ha bűnös gyermekedért sírva imádkozol a Fájdalmas Anya lábainál.

Végül pedig a Szűzanya példája tanítson arra, hogy amikor gyermeked miatt bárho-gyan szenvedsz is, tudj azért szeretni má-sokat: a férjet, többi gyermekedet, szülei-det és másokat, kik szeretetedet szomjaz-zák. Mindazt, amit szeretetből nyújtasz másoknak, gyötrő anyai szenvedéseid kö-zött is, ajánld fel áldozatul azért a gyer-mekedért, akiért könnyeid folynak.

Végül a példa. Egy öreg vak édesanya észrevette, hogy fia kétségbeesett lelkiál-lapotban van, öngyilkosságra gondol. A fia tagadta, de az anya tudta. És egy reggel, amikor az elkeseredett férfi elindul hazul-ról, vak anyja a lépcsőig kíséri és ahogy hozzáér fiához, megérinti annak zsebében a revolvert. A rémülettől szinte megmere-vedik, de a fia már rohan le a lépcsőn. És az anya mit tesz? Előrelép, szándékkal meg nem fogva a karfát és lezuhan. A férfi ré-rülten rohan vissza, karjaiba veszi súlyo-san megsérült édesanyját. Most nem gon-

dolhat az öngyilkosságra, anyján kell segíteni, őt kell ápolnia. Ezt akarta az anya; nem pedig meghalni. Anyja betegágya mellett megnyílt a fiú lelke és megbékélt, letett bűnös szándékáról. Így állt a anya az öngyilkosságba induló fia útjába, a saját élete kockáztatásával. A hősi áldozatokra csak hőslelkű anyák képesek, a lelki hősiességet pedig a Fájdalmas Anyától tanulhatjátok meg ti, e földi élet minden fájdalmas anyái.

H A T O D I K F E J E Z E T

HATODIK TÖR: A SZŰZANYA FIA TETEMÉVEL

I.

Legmegrendítőbb kép, amikor a Szűzanyát a kereszt alatt, ölében Szent Fia tetemével látjuk. Az Udvözítő befejezte szenvedéseit, de anyja tovább szenved. Ó, milyen különbség, amikor a Szűzanya kised Jézusát tartotta ölében Betlehemben és most, mikor holttestét tartja ölében! Ugye,

anyák, nem kell magyarázni nektek ezt a fájdalmat. Nagyon jól tudják azok az anyák, akik már tartottak meghalt gyermeket karjukban és át tudják élni azok is, akik elképzelik, mi lenne, ha a most rájuk mosolygó élő gyermekük holtan pihenne karjaikban. Ne feledjük, hogy a Szűzanya ember volt, tehát emberien is szenvedett. Ha tudta is, hogy ennek így kell lennie, ha meg is nyugodott Isten akaratán, azért tör járta át lelkét, szörnyű tör. Gondoljatok arra is anyák, főleg az, aki már elvesztett gyermeket, hogy a fájdalmat még növelné az, ha egy elkínzott gyermek tetemét tartaná ölében. A Fájdalmas Anya látta szent Fiának borzalmas sebhelyeit... Mindazt a fájdalmat, amit az Udvözítő átélt, a Szűzanya újból átélhette e kinteljes órákban.

Azon gondolkozhatunk, hogy nem vette-e el a Fájdalmas Anya szenvedését annak tudata, hogy Szent Fia harmadnapra feltámad? Tudta ezt Szűz Mária? Bizonyára igen, mert hisz Jézus megjövendölte feltámadását és elképzelhető, hogy édesanyja megértette és elhitte ezt. Ha így van, akkor viszont tudhatta azt is, hogy a feltá-

madt Fiú már nem úgy az övé, mint volt; nem tér vissza a názáreti házba. A válás fájdalma mindenesetre megmaradt. De ettől eltekintve, nincs az az anya, aki ne szenvedne, ha gyermeke agyonkínzott holttestét ölében tartja, akkor is, ha tudná, hogy a viszontlátás nem tart sokáig. Ne felejtsük azt sem, hogy a Szent Szűz, Ő, az Istennel egyesült legtisztább lélek, szenvedett a bűn látásától is. És ott, szent Fia tetemét ölében tartva, láthatta legjobban, milyen szörnyű s mennyire uralkodik a világon az a bűn, amely Fia testét ennyire megkínozta, megölte.

II.

Ó, te szegény édesanya, aki már halott gyermeket tartottál karjaidban, ha tudnád, mennyire együttérzek veled! De ezzel semmit sem mondok, hanem gondolj arra, hogy ha valaki, úgy a Fájdalmas Anya érez veled együtt. Ő tudja, milyen kín egy anyának, ha meghal gyermeke. Nagy fájdalom, amikor az ártatlan kisbaba lecsukja szemét és nagy fájdalom, amikor az anyai gonddal felnevelt felnőtt gyermek lélekezik

utolsót karjaitok között. Vagy talán nem is a karjaitok közt, hanem valahol messze, véres harcterek hideg rögei fölött. Tudja ezt jól, aki már temetett gyermeket és remegve fél ettől, aki még nem temetett.

Szörnyű szenvedés az anyai szívnek, amikor kedves jó gyermekét veszti el, akihez annyi sok szép reményt fűzött, aki úgy szerette édesanyját. De a vallásos anyának még nagyobb szenvedés, ha bűnös gyermeket temet, akinél utolsó órájában talán nem is volt pap. Mert hiszen a jámborul meghalt gyermeknél fáj, hogy olyan sok évig nem látjuk viszont, de a szentségek nélkül meghalt, bűnös gyermeknél még attól retteg az anyaszív, hogy sohasem látja meg gyermekét.

És milyen gyötrelmesek lehetnek a temetés utáni órák! A betegápolásban, rettegésben elernyedtest eltompítja a szív éles fájalmát, a temetés alatti zúzravarban olyan a gyászoló, mintha félálomban járna. De azután jönnek a borzasztó üres órák. A megterített asztalról hiányzik egy teríték, az ágy, amelyet nem kell megvetni, a játékok és munkaeszközök, melyek ott hevernek használatlanul. Az anya látja eze-

ket és azt hiszi, hogy megszakad a szíve. Szeretne meghalni, de élni akar, mert Isten úgy akarja És úgy akarja a férj, a többi gyermek, akiknek továbbra is kell az édesanya, akik nem akarnak örökké sírni, hanem mosolyogni és örülni is akarnak még anyjukkal együtt És az anyának ezt meg kell tennie, mert az egy megholttal nem szabad eltemetnie a rábizott többi élő örömeit is. A Fájdalmas Anya példája, segítsége adhat erőt ehhez!

III.

Jó anya, ha ártatlan gyermeket temetél, az legyen vigaszod, hogy e kisedő egyenesen a mennyországba került, az ő lelki üdvössége be van biztosítva, őt már nem kell féltened semmi veszélytől. Gondolj a Fájdalmas Anyára, aki ölében tartotta Szent Fia tetemét, de tudta, hogy az isteni Fiú feltámad és majd egykor a mennyországban újra az övé lesz. Ugyanez legyen a vigaszod akkor is, ha gyermeked jámborul halt meg, felnőtt korában. Földi életét elvesztette, az örök életet megnyerte. Mindazonáltal ne szűnj meg meghalt

gyermekedért imádkozni, engesztelni, érte szentmisét mondatni. Még ha a legjobbnak is gondoltad, ha úgy hiszed, hogy súlyos bűnt nem követett el soha. A lélek titkos redőibe még az anya szeme sem tekinthet be. Lehettek titkos bűnei is, amikről nem tudtál és amiért a tisztító tűzben még van levezekelni valója és számít édesanyja imáira, segítségére, hogy mielőbb a mennyországba jusson.

Ha pedig gyermeked bűnös élet után látszólag megtérés nélkül halt meg, akkor sem szabad kétségbeesned. Emlékezz a Kálváriára, ahol a jobb lator az utolsó pillanatban tért meg. — Még az is, aki elutasította a papot utolsó gondolatával megtérhet, ha mi nem is tudjuk. Amikor már nem beszélt, látszólag nem volt benne élet, még akkor is lehetett egy utolsó gondolata, amellyel Istenhez fordult, irgalomért könyörgött; szívének utolsó dobbanása még lehetett a bűnbánaté és Isten megkönyörült rajta. Turgenyev írja le az Apák és Fiúk című könyvében gyönyörűen, amikor egy szentéletű házaspár papot hívott hitetlenné lett fiának halálos ágyához, de az istenszolgája látszólag ké-

sőn érkezett. A fiú már nem tudott szólni, sem mozdulni, nem nyujthatta kezét a feleje nyujtott feszület felé. A szülők nem tudhatták, hogyan halt meg gyermekük. De az író hozzáteszi: „Amikor az öreg házaspárt naponként ott látom sírva imádkozni fiúk sírhantja mellett, hiszem, hogy az a fiú Istenhez tért, mert ilyen szülőknek ilyen sok imája és könnye kárba nem veszhet.” — Imádkozz hát sokat, sokat Istenhez, a Fájdalmas Szűzanya Szívével egyesülve, elhunyt gyermekedért és bízzál benne, hogy Isten irgalmas lesz hozzá.

A temetés utáni nehéz órákban sírd ki fájdalmadat, de azután végy erőt magadon és légy újra szeretteidé. Tudj újra mosolyogni és örülni, az ő kedvükért. Egy családnál voltam, ahol a gyermekét gyászoló édesanyjától a kisebb testvér almát kért. Az anya nem tudott adni: „Drága az alma, nem tudtam venni, fiacskám.” És a kicsi így felelt: „Ó, akkor a nővérkémnek jobb, mert ő az égben mindent megkap, amit kér.” Az anya sírva fakadt, de mosolygott is könnyein át, mert a kisgyermek által mintha Isten szólt volna hozzá, vigaszt ad-

va, hogy elhúnyt gyermeke boldogabb mint a többi élő.

A Szűzanya eltemette Fiát, de szétmargolt anyai szíve fájdalmai között is már sarjadt a feltámadás utáni viszontlátás reménye. Ez az egyetlen vigasz a gyermekét temető szülőnek; ha ebben hiszel, ha ebben remélsz, akkor megenyhül gyászod és tudsz még boldog is lenni az életbenmaradottak között, hogy őket is boldogítsd.

Végül ismét egy példa. Egyik asszonybarátnőmnél voltam névnapi vacsorán, sokáig fennmaradtunk. Barátnőm, aki féltve veszítette el egyik gyermekét, látszólag teljesen vidáman játszott a többi kisgyermekkel, szórakozott nagyfia családjával, tréfált férjével. Még kicsit csodálkoztam is, hogy ilyen hamar elfelejtette gyászát. Ottmaradtam éjszakára és mikor barátnőm szobájába mentünk, hogy lefeküdjünk, elővette kis jegyzőkönyvét és elfojtott sóhajjal, de szemében kimondhatatlan fájdalommal keresztel rajzolt a füzetbe. Kérdésemre, hogy mit jelent, azt felelte: „Jegyzem a napokat, amelyeket kis Gyurikám nélkül töltök. Ez a százkilencvenötödik; eny-

nyivel kevesebb nap van hátra a viszontlátásig." Ime, fájdalma mennyire nem szűnt meg, de uralkodott rajta, hogy a saját boldogtalanságával el ne rontsa a többiek boldogságát. Ezt az erőt a Fájdalmas Anya adta neki, tudom, hogy mindig Hozzá imádkozott.

H E T E D I K F E J E Z E T

HETEDIK TÖR: JÉZUS TEMETÉSE

I.

Lelki szemeink lássák a Szűzanyát, amint végignézi, hogyan veszik el tőle Fia holttestét, hogyan helyezik sírba. A szörnyű természeti jelenségek, amikor a nap elsötétül, a föld megrendül, a tömeg jajveszékelve szétfut, úgy képzelem, hogy csak elsuhantak a Szűzanya lelke előtt, Ő akkor is csak Jézust látta. Majd a természet lecsendesült, Jézust eltemették, követelték le a sírját és a Szűzanyának el kellett mennie. Egyedül.

Egyedül... Mert ha ott is volt a Szűz-

anya mellett Szent János, Magdolna és a másik Mária, azért Ő lélekben mégis egyedül volt. Ezt meg tudja érteni az az anya is, aki eltemette egyetlen gyermekét. Hiába vannak mellette szerető rokonok, barátok, ő csak a szörnyű úrt érzi szívében, ő csak azt érzi, hogy egyedül van, mert a gyermeke nincs mellette. És ahogy elképzelem, — bár erről az Evangélium nem szól, — hogy a Fájdalmas Anya, ha el is ment Szent Jánoshoz, valószínűleg elvonult egy kis zúgba és ott egyedül maradt fájdalmával.

És a Szűzanyának ez az egyedülléte folytatódik az Udvözítő feltámadása után is. Szent Fia bizonytalán megjelent neki is, láthatta a tömegben is, amikor sokaknak megjelent, de már a megdicsőült Jézus volt, aki időnként megjelent, de édesanyját egyedül kellett hagynia a mennyei viszontlátásig. Azután az édes Jézus mennybemenetelére gondolok, látja mindenki dicsőséges égbeszállását, láthatta a Szűzanya is. Az öröm és boldogság mellett azért mégis csak átérezhette emberien anyai szíve, hogy egyedül maradt. És azután egyedül élt, ki tudja, milyen sokáig. Az Evan-

gélium nem beszél róla. Ott él az apostolok között, szereti őket, de a legdrágább érzékelhetően még sincs vele.

II.

A Fájdalmas Szűz egyedül maradt... Most téged nézlek, kedves asszonytestvérem, amikor egyedül maradsz.

Meglehet, hogy egyedül vagy egész asszonyéleteden át akkor is, ha férjed és gyermekeid vannak. Ha boldogtalan a házasságod, ha rossz férjed van, akkor hiába élsz mellette kötelességtudóan, lélekben mégis csak egyedül vagy. Amikor gyermekeid kinőnek szárnyad alól, kezdik élni saját életüket, egyszer csak észre veszed, hogy egyedül maradtál. Lehet, hogy gyermeked családjában élsz, velük és mégis egyedül. Bizony, sokszor még a jó gyermekek is az öregmamát csak úgy tekintik, mint egy kegytárgyat. Megtisztelő helyre teszik, megbecsülik, szeretik, de nem avatják bele a saját életükbe és ők sem igyekeznek az öregmama lelki életét megosztani. Azt hiszik, az öregek már csak enni, aludni, időt tölteni akarnak és nincs már

benső lelkiéletük, amit jól esnék mással megosztani.

De az is lehet, hogy mégjobban egyedül leszel, kedves édesanya. Őzvegyen maradsz, gyermekeid elhaltak vagy elszéledtek és te magadra vagy, mint a szedett ág. Talán nem maradt más gyermekeidből, mint egy pár sírhant, egy pár régi fénykép. Vagy ha élnek is, távol vannak, nagy ritkán meglátogatnak, néhány levél, pár ajándék, de te tulajdonképpen egyedül vagy, egyedül élsz. Elrejtett bánat hangján mutatta nekem egy anya egész garadára való különböző főkötőjét. Gyermekei küldözgetik neki névnapra, születésnapra, majdnem mindig ugyanazt, mert egyik névnaptól a másikig már elfelejtették, hogy mit küldtek, nem okoznak gondot maguknak azzal, hogy vajjon minek örülne az öregmama, azt hiszik, az öregasszonynak már más nem is kell, mint egy főkötő. Pedig hát kellene neki még ezenkívül az is, hogy legyen valakije, akivel megosztja gondolatait, megosztja életét, de ez már nincs, egyedül maradt.

III.

Hogyan egyesülj, kedves anya, a Fájdalmas Anyával, amikor egyedül maradsz?

Vegyük először azt az esetet, amikor bár szeretteid közt élsz, lélekben mégis egyedül vagy. Mindenekelőtt vizsgálj meg lelkedet, vajjon nem te vagy-e az oka annak? Ha nem igyekeztél megérteni férjedet, nem tudtál neki megbocsátani hibáért; ha gyermekeidnek csak testi és szellemi nevelésével törődtél, de lelkükkel nem foglalkoztál, akkor te vagy az oka, hogy egyedül maradtál. Épp azért most, amíg nem késő, vigyázz, nehogy elveszítsd tied szívét, bizalmát és ezért egyedül maradj. Ha pedig hibádon kívül maradsz egyedül, akkor viseld megadással, panasz nélkül, ahogy a Fájdalmas Anya tette. Mert ha szemrehányásokat teszel vagy erőszakoskodol, mégjobban eltávolodsz szeretteidtől. Ehelyett imádkozz értük sokat és akkor imádban mindig velük vagy. Ismét egy anyára hivatkozom, aki azt mondta: „Amikor a templomban vagyok, jobban velem vannak távollevő gyermekeim, mint amikor ebédnél ülök velük. Mert az imá-

ban az enyéme, értük ajánlok fel mindent, érzem, hogy szükségük van imáimra, míg az asztalnál bizony nem egyszer csak ötödik keréknek érzem magam.”

Lehet, hogy valóságban is és nemcsak lélekben maradsz egyedül. Ekkor is a valóságosság, az ima az egyetlen, ami be tudja népesíteni élő lelkekkel kietlen magányodat. Amikor egy anya gyermekéért imádkozik, távollevő fiáért, leányáért ajánlja fel szentáldozását és elhunyt gyermekéért hallgat szentmisét, akkor közel érzi magához azokat, akikért imádkozik. Én nem vagyok asszony, nem vagyok anya, mégis átérzem ezt. Midőn egyik legkedvesebb nevelt gyermekem elkerült más helyre, éreztem hiányát otthon, még társaságban is. De amikor érte ajánlottam fel kis zarándoklatomat a Fájdalmas Anya kegyhelyére, úgy éreztem, hogy együtt vagyunk egész úton, nem is ketten, hanem hárman, mert a Szűzanya is velünk van.

Példa egy anya életéből. Egyszerű falusi asszonyt látogattam meg, egyedül ült és imádkozott. Gyermekai részben meghatlak, részben szétszéledtek más városokba. Kérdésekre, nem érzi-e magát egyedül, így fe-

lert: „Tudja Mária Néni, ha itt a fiam és beszélgetünk, érzem, másutt jár az esze és sietne már vissza a városba munkája után. Ha az asszonylányom van itt, az sincs itt a lelkével, mert nyugtalankodik, hogy mit csinálnak otthon a gyermekei. De így legalább lélekben velem vannak. És velem van a jó Szűzanya is, aki legalább figyel rám, amikor beszélek hozzá.”

B E F E J E Z Ő

I.

A Szűzanya életéről, amelyet az apostolok körében töltött a Szentlélek eljöveteletől haláláig, nem tudunk bővebbet a Szentírásból. Azt sem, hogy mikor és hogy halt meg. De elképzelhetjük, hogy ezek az évek tele voltak várakozással és vágyakozással; mikor kerül a mennyei Atyához, Szent Fiához. Emellett látta és tudta, hogy a sátán dolgozik tovább. A pogányok bálványt imádnak, üldözik a keresztényeket és a hívek között is vannak hűtlenek. Menyire fájhatott ez a Szűzanya Szívének!

Szűzanyánk a mennybe vitetett és most örök boldogságban él Szent Fiával. De itt e földön a bűn tovább tobzódik, sértik Istent, bántják Jézust, megtagadják a Szűzanyát. A Szűzanya az Égben már, nem szenved, de mindaz a bűn és rossz, ami sérti Istent, sérti a Szűzanya Szívét is és mindezekért a Szent Szűz már megszenvedett életében. Aki szereti a Szűzanyát, annak fáj a bűn és engeszteli Jézus Szíve mellett a Szűzanya legszentebb Szívét is.

Vegyünk egy példát. Forrón szeretett édesanyád meghalt és te látod, hogy egyik testvéred a bűn útjára tért, az a testvér, aki oly kedves volt meghalt anyátoknak. Ugye hogy ez fáj neked! Úgy érzed, hogy a rossz fiú meggyalázza áldott édesnyád emlékét is. Siratod nemcsak a rossz testvért, de sírsz boldogult anyád sírhantja mellett is, mintha csak vele együtt sírnál.

II.

Gondolj most, édesanya, a te halálodra. Gondolj azokra az évekre, amikor már életed nem más, mint előkészület a halálra. Ha öreg vagy, már benne élsz ezekben

az években; ha fiatal vagy, akkor is tudod, hogy ez az idő kérlelhetetlenül elkövetkezik.

Olyan asszony is akadhat olvasóim között, aki még nem idős, de tudja magáról, hogy súlyos betegség csírját hordja szervezetében és esetleg fiatalon kell elbúcsúznia az élettől. Az egyedül maradt öregasszonynak az nehezíti meg a halál gondolatát, hogy talán egyedül kell meghalnia és nem szerettei karjai között. A fiatalnak még sokkal fájdalmasabb a halál gondolata, mert még fel nem nevelt, anyára szoruló gyermekek vannak körülötte; az ő árvaságuk miatt fáj a szíve.

De a halál mindenkinek mindenképen nehéz. Nehéz a válás a földtől, nehéz a rettegés a túlvilági elszámolástól, a félelem a haláltusától. És az anyáknak még nehezebb, mert el kell válniuk gyermekeiktől, mert aggódnak, hogy mi lesz az anya nélkül maradt árvákkal.

III.

Először hozzátok szólok, egyedül maradt, idős mamák! Gondoljatok arra, hogy a Fáj-

dalmas Szűzanya, amikor meghalt, magával vitte szenvedéseinek érdemét az Égbe, hogy ezáltal segítsen nekünk földönmaradt gyermekeinek. Ha vallásos asszony vagy, megkönnyíti a halál gondolatát az, hogy az Égből többet segíthetsz gyermekeidnek. Maga az anyaság nagy érdem, és én azt hiszem, az édesanyákat különös szeretettel fogadja Isten. Látod, most már úgyis magadra maradtál, legalább is lélekben, a halál után bensőségebben leszel együtt gyermekeiddel, mint most a földön. Nem egy asszonyt és férfit ismertem, aki sokkal többet jár ki édesanyja sírjához imádkozni és segítséget kérni, mint ahányszor elment anyja házába, amíg élt.

Ha pedig még fel nem nevelt gyermekeid vannak, meg tudom érteni nagy fájdalmadat. Ám ha hívő és vallásos vagy, akkor ebben az esetben is találsz vigaszt. Ha Isten elszólít gyermekeid mellől, akkor majd gondoskodik is róluk. Talán éppen azért szólít el oly korán, mert gyermekeidnek olyan nagy szükségük lesz a segítségre, hogy ezt a földön nem tudnád megtenni, de az égben majd kiimádkozhatod Istennél. Gyermekeid nem maradnak árván.

A Fájdalmas Szűz, akit annyira tiszteltél, szerettél mindig édesanyja lesz árváidnak. Hiszen Szűz Mária különösképen az árvák édesanyja.

Nem tudjuk, a halál mikor kopogtat nálunk... Aki fiatal és egészséges, az sem tudhatja, meddig él. Épp azért üdvös az anyáknak a halálra, is gondolni. Mert ha most, amíg éltek, mindent meg is tudtok adni gyermekeiteknek, mi lesz, ha majd váratlanul elszólít az Úr? Azért kell olyan lelki kincset gyűjtenetek, olyan érdemeket, amelyeket magatokkal visztek majd az égbe, hogy ezek jutalmául segítse Isten földön hagyott gyermekeiteket.

A halál épp nektek, anyáknak, egy nagyon nagy erőt sugározó, vigasztaló gondolatot is ad a szenvedésekhez. Érdemes szenvedni nektek, mégjobban, mint másnak, mert hiszen a szenvedések adnak majd lelki tőkét, amelyet kamatoztattok gyermekeitek javára. Ha beteg vagy, sóhajts: „Szívesen elviselem fájdalmamat, hogy felajánlhassam gyermekemért.” Ha lelki kínokban gyötrődik lelked, imádkozz: „Felajánlom e szenvedést gyermekemért, hogy kevesebbet kelljen szenvednie.” Ismertem

olyan anyát, aki örült, ha szenvedés érte, sőt kért Istentől szenvedéseket, hogy legyen mit felajánlania gyermekeiért.

Tanulságos mese mondja el, hogy egy sokat szenvedő anya kérte angyalát, vegye el tőle a szenvedések kelyhét. Az angyal így felelt: „Ahány cseppet elveszek kelyhedből, annyival több marad abban a szenvedéskehelyben, amelyet majd gyermekednek kell kiürítenie.” Az anya erre térdreborulva könyörgött, hogy visszakapja a kelyhet és ne vegyen el belőle egy cseppet sem anyyala.

•

A Fájdalmas Szűzanya többet szenvedett, mint bármely anya e földön és ezért tud annyi hatalommal segíteni rajtunk. Ti e föld minden anyái, egyesüljeteK a Fájdalmas Anyával, hogy az Ő példáját követve, ti is tudjatok szenvedni és szenvedéseitek érdemeivel gyermekeiteken segíteni. Ha így gondolkotok, akkor könnyebb lesz a szenvedés, könnyebb lesz a halál is. Példával fejezem be. Egy anyának megmondta az orvos őszintén, hogy már kevés ideje van hátra, jó lesz, ha végrendeletet készít.

Az anya így felelt: „Uram, nincs másom, mint Jézusom, Szűzanyám és a gyermekeim. Már végrendelkeztem: gyermekeimnek hagyom Jézust és Máriát és Jézusra és Máriára hagyom gyermekeimet.”

ANYÁK IMÁI A FÁJDALMAS ANYÁHOZ

Napi ima. Fájdalmas Szűzanya, hét törrel átszúrt szent Szíved fájdalmaira kérlek, hogy Te, minden édesanyának édesanyja, hallgasd meg kegyesen könyörgésemet, midőn gyermekeimért esdeklek. Te, ki aggódom hallottad Simeon jövendölését, ó kérlek, enyhítsd az én aggodalmamat gyermekeimért, ne engedd, hogy testi vagy lelki baj érje őket. Te, ki szent Fiaddal menekültél az Őt fenyegető veszély elől, kérlek szépen, mentsd meg az én gyermekeimet is a veszedelmektől. Te, ki fájdalommal kerested elvesztett Szent Fiadat, ó ne engedd, hogy elveszítsem gyermekeimet. Te, ki anyai szíved gyötrelmeivel követted Jézusodat a kereszttúton, esdve kérlek, mentsd meg a szenvedéstől gyermekeimet

és ha Isten rájuk méri, adj nekik erőt és nekem kegyelmet, hogy segíthessem, vigasztalhassam őket és az én szenvedésemmel elvehessem szenvedésüket. Te, ki a keresztt alatt mindnyájunk anyjává lettél, fogadd anyai szíved szeretetébe gyermekeimet, légy édesanyjuk, áldd meg, segítsd, ne hagyd el őket soha. Te, ki vérző szívvel ölelted szent Fiad tetemét, a Te fájdalmaid érdemeiért esdekeld ki szent Fiadtól azt a kegyelmet gyermekeimnek, hogy jók, boldogok legyenek; nekem pedig, hogy mindig jó, okos és áldozatos anyja legyek gyermekeimnek. Te, ki fájdalommal eltemetve Fiadat, epekedve vártad feltámadását, eszközöld ki nekünk Isten irgalmát, hogy gyermekeimmal együtt mi is eljussunk a feltámadás örömébe és ott Istennel, szent Fiaddal és veled Édesanyánk, örökké együtt örvendhessünk, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

•

Könyörgés. (Nagy szükségben. Szent Bernát imája után átalakítva.) Emlékezzél meg, ó Fájdalmas Szűzanya, minden anyának és gyermeknek irgalmas Édesanyja, hogy so-

hasem lehetett hallani, miszerint tőled gyámoltalanul magárahagyatott volna egy édesanya, aki gyermekéért esedezve a Te oltalmadat kérte, Hozzád folyamodott, közbenjárásodért esedezett. Én is hasonló bizalomtól lelkesülve és a Te fájdalmaid érdemeit Istennek följajánlva, Hozzád folyamodok, ó Fájdalmas Anya. Hét törrel átjárt Szívedre tekintek fel én szegény bűnös és zokogva, sírva borulok lábaidhoz a kereszt tövébe, ahol Te is álltál. Ne vedd meg könnyörgésemet, ó szenvedő Jézus Fájdalmas Anyja, hanem fordítsd hozzám kegyesen figyelmedet, vérző anyaszíved szeretetével nézz az én vérző anyaszívemre és hallgasd meg gyermekemért esdeklő kérésemet, hogy (itt saját szavaiddal mondd el kérésedet). Hallgass meg most és mindenkor, midőn gyermekeimért esdeklek, ó irgalmas, ó kegyes, ó édes, csodatévő Fájdalmas Szűzanya. Amen, „Most segíts meg Mária, ó irgalmas Szűzanya! — Keservét a bűnnek-bajnak eloszlatni van hatalmad. — Hol már ember nem segíthet, a Te erőd nem törik meg. — Hő imáit gyermekednek, nem, Te soha sem veted meg! — Hol a szükség kínja nagy, mutasd meg, hogy

anya vagy! — Most segíts meg Mária, ó irgalmas Szűzanya, ó Fájdalmas Szűzanya. Amen.”

Fohász. Fájdalmas Szűz, kereszt alatt — anyák imáira hallgatsz, — segíts, hogy jó anya legyek, — segítsd, áldd meg gyermekemet. Amen.

KILENCEDÁJTATOSSÁG

I.

A Fájdalmas Anyához végzett kilenced-ájtatosságot kezd meg a kiválasztott nap előtti tizenegyedik nap estéjén. A Szűzanya képe előtt mondd el a bevezető ájtatosságot. Azután kilenc napon át minden nap, vagy a templomban a Szentszűz szobra előtt vagy otthon Szűz Mária képed előtt, nagy bizalommal mondd el a Könyörgést (73. old.), utána egy-egy tizedet a fájdalmas olvasóból és a Fájdalmas Szűz litániáját. (Ha teheted, minden nap egy kis jócselekedetet ajánlj fel.) A tizenegyedik nap reggelén miután elvégezted szentgyónásodat járulj szentáldozáshoz, elmondva szent-

áldozás után a befejező imát. A kilenc nap mindegyikén imádság előtt olvasd el és gondold át egy-egy fejezetét e füzetkének. Bosnyák Zsófiáról jegyzi fel a hiteles történet, hogy dorbézoló férje megtéréséért a legnagyobb viharban elgyalogolt egy Szűz Mária kegyhelyre mezítláb, hajadonfővel. Hazatérve ott találta férjét bűnbánóan megtérve. Azóta, hogy ezt olvastam, én is nagy kéréseimmal el szoktam menni a Rókus-templom előtti Fájdalmas Szűz szobrához kilenc napon át és ott végzem az utcán, földön térdelve ájtatosságomat. És a kegyes Szűzanya ó mily sokszor hallgatott meg! Próbáld meg te is, kedves asszonytestvérem, és ha hazulról nem is mehetsz el, legalább otthon végezd el ezt a kilencedet nagy bizalommal a Fájdalmas Szűzanya iránt.

II.

Bevezető áhitat. — Imádság. Mindenható Atyaisten, ki a Boldogságos Szűzanyát kiválasztottad a Megváltó fájdalmas édesanyjává és a mi leghatalmasabb közbenjárónkká, a Fájdalmas Szűz érdemeire kérlek esedez-

ve, fogadd kegyesen ezt a kilencedájtatosságot, amelyet ma kezdek meg kiválasztott, leányodhoz, a Fájdalmas Szűzhöz. Te csodát is tehetsz, Istenem! Édes Jézus, ahogyan a kánai menyegzőn édesanyád kérésére tetted első csodádat, kérlek szépen, Fájdalmas Anyád közbenjárására, tégy most is csodát és hallgasd meg kérésemet! Szentlélek Úristen, ki által foganta a Szent-szűz szent Fiát, kérve kérlek, árássz el kegyelmeddel, hogy áhítattal végezzem el ezt az ájtatosságot, jobban összeforrjon szívem a Szűzanya Szívével és a Kegyelmekek Anyjának esdeklésére elnyerjem kérésem meghallgattatását. Fájdalmas Szűz, Te édesanyák Édesanyja, Te megérted anyai szívem szeretetét, gyötrődését gyermekemért és tudom, hogy akarsz segíteni, mikor gyermekemért esedezem. Olyan bizaommal jövök Hozzád, tekints bizalmamra és esdekeld ki szent Fiadnál, Jézusnál, kérésem meghallgatását a Te fájdalmaidért és érdemeidért. Kérd szent Fiadat, Jézust, ahogyan kérted a kánai menyegzőn, hogy hallgasson meg most is, amikor értem és gyermekeimért könyörögsz. Anyai szívednek ajánlom ezt a kilenc napi ájtatosságot, bízva, hogy

meghallgatsz! Fájdalmas Szűzanya, könyörögj érettünk! Amen. (Utána mondd el a „Könyörgést” a 73. oldalról és a fájdalmas olvasó bevezető részét az első tizeddel: „Ki érettünk vérrel verejtékezett.”)

Első nap.

1. Olvasd el e füzetkéből (5. oldal) a „Bevezetés” című fejezetet és gondold át. — 2. **Imádság.** Fájdalmas Szűzanya, áhítattal emlékezem meg szent életed mindazon szenvedéséről, amelyen átmentél a Jézuska várása előtt és születése alatt, midőn szegénységben, nélkülözésekben fogadtad Őt. Anyai szíved fájdalmával egyesítem az én szívem fájdalmát és mivel az én szenvedésemben oly kevés az érdem, azért a te fájdalmaid érdemeiért könyörögve kérlek esedezd ki kérésem meghallgattatását e nagy szükségemben. (Mondd el kérésedet saját szavaiddal.) Fájdalmas Szűzanya, esdj ki csodát nekem szent Fiadnál, Jézusnál. Fájdalmas Anya, bízom Benned! — 3. Mondd el a Könyörgést (73. old.), utána e szentolvasó tizedet: „Ki érettünk megostoroztatott!” végül a Fájdalmas Szűz litániáját.

Második nap

1. Olvasd el és gondold át a 13. oldalról az „Első tör” fejezetet. — 2. **Imádság.** Fájdalmas Szűzanya, Szíved gyötrelmében osztozva emlékezem meg arról a szenvedésedről, midőn Simeon jóslatát halottad. Ielkem látja az első tört, amely átjárta Szívedet, látom, hogy borult lelkedre a gyermekedet féltő anyai aggodás, amely nem is hagyott el soha többé. Én a te Szívedet nézem és ó, nézd Te az én szívemet. Az én anyai szívemet is tör járja át, én is aggodom és sírok gyermekemért. Ha az én méltatlan könnyeim nem is kiáltanak csodáért az égbe, ajánld fel helyette ó Édesanyám a Te Szíved vércseppjeit, hogy szent Fiad meghallgasson engem, és teljesítse alázatos kérésemet. (Mondd el kérésedet!) Törrel átvert szívű Szűzanya, bízom benned, hozzád kiáltok, ó, esdj ki nekem csodát is, ha kell, kérésem meghallgattatásához. Amen. — 3. Mondd el a „Könyörgést” a 73. oldalról, utána a szentolvasó tizedet: „Ki érettünk tövissel megkoronáztatott” és a fájdalmas Szűz litániáját.

Harmadik nap

1. Olvasd el és gondold át a 20. oldalról a „Második tör” című fejezetet. — 2. **Imádság.** Fájdalmas Szűzanya, megemlékezve Szíved szörnyű szenvedéseiről, midőn Jézusoddal menekülni kellett az Őt halálra kereső ellenség elől, esedezve kérek, nézz az én szenvedéseimre is, hogy az én gyermekemet veszélyben látom. Te, aki törrel átszúrt szívedre ölelve Szent Fiadat nehéz utakon vitted a menekülés felé, ó, segíts meg engem is, hogy a te érdemeid által meghallgassa Isten könyörgésemet és megmentse gyermekemet a reá váró bajtól. Te megértő anyaszív vagy, Te tudod, hogy ha kérésem nem teljesül, az szenvedést hoz gyermekemre. Inkább én szenvedjek, csak őt mentsem meg a fájdalomtól, azért nagy bizalommal kérek, eszközöld ki szent Fiadnál Jézusnál kérésem meghallgatását. (Mondd el kérésedet.) Fájdalmas Szűzanya, mutasd meg hatalmadat, segíts, eszközöld ki, ha kell csodával is, kérésem meghallgatását. Amen. — 3. Mondd el a „Könyörgést” a 73. oldalról, utána a szentolvasó tizedet: „Ki érettünk a nehéz

keresztet hordozta" és a Fájdalmas Szűz litániáját.

Negyedik nap

1. Olvasd el és gondold át a 28. oldalról a „Harmadik tör” fejezetet. — 2. **Imád-ság.** Fájdalmas Szűzanya, ki bánkódva keresztet elvesztett Fiadat, tekints az én bánatomra is, midőn nagy szükségemben Hozzád folyamodok. Ahogy megkerested Jézusodat a templomban, úgy keresd meg Őt én helyettem és könyörögj ki nála kérésem teljesítését. Ne engedd, hogy gyermekem elvesszen a reménytelenségben, hanem a te érdemeidért elmondott könyörgésem megtalálja neki csodatevő szent Fiad kegyelmét. Azt a kegyelmet is, hogy most meghallgassa e nagy kérésemet. (Mondd el.) Fájdalmas Szűzanya, te, ki csodat is tudsz kiesdeni, könyörögj velem szent Fiadnál, Jézusnál. Amen. — 3. Mondd el a „Könyörgést” a 73. oldalról és e szentolvasó szakaszt: „Ki érettünk a keresztre feszítettetett”, utána a Fájdalmas Szűz litániáját.

Ötödik nap

1. Olvasd el és gondold át a 36. oldalról

a „Negyedik tör” fejezetet. — 2. **Imád-
ság.** Fájdalmas Szűzanya, bűnbánattal és
fájdalommal eltelve látlak, midőn a ke-
resztúton találkoztál megkínzott Szent Fi-
addal. Ó, hogy fájhatott anyai Szíved, mily
szörnyű sebet ejthetett szíveden ez a ne-
gyedik törszúrás! Irgalmas Szűzanyám,
nézd, én is keresztúton járok, én is gyer-
mekemért szenvedek. Szent Fiad kereszt-
jét a bűn terhelte és ha nekem és gyerme-
kemnek a bűnért kell szenvedni, könyö-
rögve kérlek, fogadd el mindkettőnkért az
én bűnbánatomat, az én gyötrelmeimet. Ha
engem sujt is a kereszt, gyermekemet
mentsd meg! Mentsd meg a lelkét, mentsd
meg a boldogságát és kérve-kérlek, hall-
gass meg most ebben a nagy szükségem-
ben. (Mondd el kérésedet!) Keresztutat já-
ró Fájdalmas Anya, légy irgalmas hozzám
és gyermekemhez, mutasd meg nekünk
csodás meghallgatást kieszközlő hatalma-
dat! Amen. — 3. Mondd el a „Könyörgést”
a 73. oldalról és kezd újra a fájdalmas ol-
vasót, a bevezető részt és e szakaszt: „Ki
érettünk vérrel verejtékezett.” Utána mond
el a Fájdalmas Szűz litániáját.

Hatodik nap

1. Olvasd el és gondold át a 44. oldalról az „Ötödik tör” fejezetet. — 2. **Imádság.** Fájdalmas Szűzanya, ki Szent Fiad keresztje alatt állva a legszörnyűbb szenvedéseket élted át, leborulok melléd a kereszt alá és úgy könyörgök. A lándzsa, mely átszúrta Szent Fiad Szívét, mint legélesebb tör járta át a te anyai Szívedet is. Megemlékezem a nagy fájdalmadról és kérve kérek, emlékezz meg te is arról, hogy a kereszt alatt fogadtál minket gyermekeidnek. Az én gyermekem a te gyermeked is! Könyörögj érte Szent Fiad Szívénél! Könyörögj ki az én gyermekemnek, a Te gyermekednek Isten irgalmát, Fiad Szívének nagy szeretetét és most e kérésem meghallgattatását. (Mondd el.) Megtört szívű Fájdalmas Anya, esedezd ki Szent Fiad Szívénél — akár csodával is — kérésem meghallgattatását. Amen. 3. Mondd el a „Könyörgést” a 73. oldalról, utána a szentolvasó e szakaszát: „Ki érettünk megostoroztatott” és a Fájdalmas Szűz litániáját.

Hetedik nap

1. Olvasd el és gondold át az 52. oldalról a „Hatodik tör” fejezetet. 2. **Imádság.** Fájdalmas Szűzanya, ki Szent Fiad tetemét öledben tartottad, ó, öleld magadhoz az én gyermekemet is! Fiad már nem szenved többé, de a te anyai szívedet most is tör járja át, ahogy Jézusod vérrel borított tetemére nézel. Ahogy megadhoz ölelted Jézusodat, úgy öleld magadhoz az én gyermekemet is, áldd meg, szeresd és fájdalmaid nagy érdemeiért eszközöld ki neki e kéréssem meghallgattatását. (Mondd el.) Csodákat kiesdeklő Fájdalmas Szűzanya, esedezd ki kéréssem meghallgattatását Istennél. Amen. — 3. Mondd el a „Könyörgést” a 73. oldalról és a szentolvasó e szakaszát: „Ki érettünk tövissel megkoronáztatott.” Utána a Fájdalmas Szűz litániáját.

Nyolcadik nap

1. Olvasd el és gondold át a 60. oldalról a „Hetedik tör” fejezetet. — 2. **Imádság.** Fájdalmas Szűzanya, kinek lelkét tör járta át, mikor Fiadat a sírba helyezték, engedd, hogy lélekben melléd térdeljek Jézusod

kősrjához. Itt kérem Veled egyesülve kéresem kegyes meghallgattását. Jóságos Szűzanyám, ha van az én életemben, ami kedves Isten előtt, ha van életemben érdemhozó szenvedés, ó, egyesítsd azt, mint csöppet a tengerrel, a te mérhetetlen érdemeiddel és szenvedéseiddel, hogy ezáltal meghallgassa Isten és teljesítse e nagy kérésemet. (Mondd el.) Fájdalmas Szűzanya, esdj ki nékem csodat, hogy méltatlanságom mellett is meghallgasson az Isten. Amen. — 3. Mondd el a „Könyörgést” a 73. oldalról, utána a szentolvasó e szakaszát: „Ki érettünk a nehéz keresztet hordozta” és utána a Fájdalmas Szűz litániáját.

Kilencedik nap

1. Olvasd el és gondold át a „Befejező”-t (66. oldal). — 2. **Imádság.** Fájdalmas Szűzanya, kinek Szent Szívét megsebezték a világ bűnei, engesztelve borulok le előtted és kérve kérem, esedezd ki azt a kegyelmet, hogy gyermekem és én, ne bántsuk meg Jézus Szívét és a Te Szívedet. Jó Szűzanyám, te a szenvedés által

lettél a Kegyelmek Anyjává, közbenjárónká, Te általad hallgat meg minket az Isten. Ó, mutasd meg hatalmadat most is! Ha kérésem teljesülése nem is természetfeletti csoda, én igenis csodának tekintem, mert tudom, hogy nem mi érdemeltük meg, gyermekem és én, hanem Te eszközölted ki, Jóságos Anyám. És bízom benne erősen, hogy épp e bizalmamért meg is hallgatsz. Ó, ostromold helyettem Szent Fiad Szívét, hogy figyeljen könyörgésemre, teljesítse ezt a nagy kérésemet. (Mondd el.) Fájdalmas Szűzanya Szeplőtelen Szíve, esedezd ki nékem a csodás meghallgatást. Amen.

3. Mondd el a „Könyörgést” a 73. oldalról, utána a szentolvasó e szakaszát: „Ki éretünk keresztre feszítettett” és a Fájdalmas Szűz litániáját.

Befejezés

Miután előző nap vagy e napon korán reggel meggyóntál, hallgass szentmisét és járulj szentáldozáshoz a Fájdalmas Szűz tiszteletére. Ha módodban van valami jócselekedetet ajánlj fel, pl. segíts valamiben egy másik szegény anyának. — 2. Szentáldozás után végezd el hálaadásodat, azután

a templomban a Szűzanya képe vagy szobra előtt (ha teheted, esetleg egy Szűz Mária kegyhelyen) fejezd be ájtatosságodat, mondd el a befejező imát. — 3. **Imádság.** Fájdalmas Szűzanya, ahogyan te ölelted Szívedre Jézusodat, midőn levették a keresztről, úgy ölelem én is szívemre Őt. Én a Te Szent Fiad Szívére borulok, te Anyám pedig az én gyermekemet öleled szívedre. Segíts kérni Szent Fiadat, hogy fogadja kegyesen ezt a kilencnapis ájtatosságomat, amit Hozzád végeztem és teljesítse nagy kérésemet a Te fájdalmaid érdemeiért. Hét törrel átjárt Szíved segítsen nekem imádságomban. Mondd velem jó Szűzanyám: „Édes Jézus, kérlek szépen, mutasd meg ismét, hogy hallgatsz szent Anyád kérésére, úgy, mint ahogy hallgattál reá a kánai menyegzőn is. Mutasd meg, hogy kedves neked szent Anyádba vetett bizalmam és ezért hallgasd meg alázatos könyörgésemet.” (Mondd el a kérést.) Fájdalmas Szűzanya, még egyszer kérlek, segíts, eszközölj ki csodás meghallgattatást Szent Fiadnál. Te mondd el kérésemet a Szentháromság Egyistennek, hogy meghallgasson a mennyei Atya Szent Fiával és a Vigasztaló

Szentlélekkel. Istennek szent angyalai és szentjei és ti védőszentjeim (nevezd meg saját és gyermekednek védszentjeit), őrangyalom és gyermekem őrangyala, könyörögj érettünk! (Mondd el a „Könyörgést” a 73. oldalról, utána a búcsúimát a megholtakért, hogy ők is segítsenek szándékodra imádkozni.)

Jegyzet. Ezt a kilencedet gyermekeddel együtt is végezheted, vagy legalább a befejező szentáldozásra vidd el őt is és szentáldozás után mondjátok el együtt a befejező könyörgést.

LITÁNIA A FÁJDALMAS SZŰZANYÁRÓL

(Tárkányi: „Szomorúak vigasztalója” imakönyvből, csak magánhasználatra.)

Uram irgalmazz nekünk,
Krisztus kegyelmezz nekünk,
Krisztus hallgass minket,
Krisztus hallgass meg minket,
Menyei Atyaisten, — Irgalmazz nekünk!
Mégváltó Fiúisten,
Szentlélek Úristen,
Szentháromság egy Isten,

Szentséges Szűz Mária, — Könyörögj éret-
tünk!

Istennek szent Anyja,
Szűzeknek szent Szúze,
Hétfájdalmú Anya,
Szorongatott Anya,
Keseredett Anya,
Siránczó Anya,
Elhagyatott Anya,
Keserűség tengere,
Tövisek közt nyíló rózsza,
Szenvedők példaképe,
Béketűrés tüköre,
Mártírok királynéja,
Állhatatosság kösziklája,
Elesettek gyámola,
Árvák és özvegyek Anyja,
Édesanyák édesanyja,
Elhagyottak menedéke,
Megtérő bűnösök oltalma,
Ingadozók erőssége,
Elnyomottak pajzsa,
Hitelenség legyőzője,
Keserűség enyhítője,
Haldoklók segítsége,

Mi bűnösök, — Kérünk téged, hallgass
meg minket!

Hogy a bűnveszélyektől oltalmazz,
Hogy szükségünkben megsegíts,
Hogy szomorúságunkban vigasztalj,
Hogy keserűségeinket megédesítsd,
Hogy a kísértésekben védelmezz,
Hogy az elhagyatottságban anyánk légy,
Hogy betegségünkben nekünk gyógyulást
nyerj,
Hogy halálunk óráján szószólónk légy,
Ama szívfájdalmad által, melyeket Jézus
miatt szenvedtél,
Ama szívfájdalmad által, midőn Betlehem-
ben szállást nem találtál,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fia-
dat jászolba fektetni voltál kénytelen,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiad
körülmetéltetett,
Ama szívfájdalmad által, midőn Simeon jö-
vendölését hallottad,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiad-
dal Egyiptomba kellett futnod,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fi-
adtól három nap elmaradtál,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiad
keserves kinszenvedését neked kijelen-
tette,

Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiadat mint egy gonosztevőt megfogták és megkötözték,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiadat kicsúfolták és arculverték,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiadat megostorozták,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiadat tövissel megkoronázták,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiadat halálra ítélték,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiadat a kereszttel megterhelve a Kálváriára menni láttad,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiadat a keresztfára szegezték,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiad két lator közt a keresztfán függött,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiadat a keresztfán szomjúhozva, ecettel és epével itatták,
Ama szívfájdalmad által, melyek közt szent Fiad Jánost fiaddá ajánlotta,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiad a keresztfán halállal vívódott,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiadat a keresztfán meghalni láttad,

Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiad
odalát lándzsával átverni szemlélted,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiad
holttestét a keresztről levették,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fiad
drága testét szüz öledbe fektették,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fia-
dat sírba kísérted,
Ama szívfájdalmad által, midőn szent Fia-
dat eltemetni láttad,
Isten Báránya, Ki elveszed a világ bűneit,
Kegyelmezz nekünk!
Isten Báránya, Ki elveszed a világ bűneit,
Irgalmazz nekünk!
Isten Báránya, Ki elveszed a világ bűneit,
Irgalmazz nekünk!
Krisztus hallgass minket, — Krisztus hall-
gass meg minket!
Uram, irgalmazz nekünk, — Krisztus ke-
gyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk.
Miatyánk... Udvözlégy...
Minden ínségünkben és szorongattatásunk-
ban
Jöjj segítségünkre, ó Fájdalmas Szűzanya.

Könyörögjünk

Úristen! kinek szenvedésekor Simeon jövendölése szerint a dicsőséges Szűzanyának, Máriának szentséges lelkét a fájdalom töre átjárta: engedd kegyelmesen, hogy kik az ő fájdalmait tisztélettel ünnepeljük, a te kínszenvedésed boldogító gyümölcseiben részesüljünk. Ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Z Á R S Z Ó

A Fájdalmas Szűzanya lábaihoz helyezem e szerény írásomat, az Ő dicsőségére följajánlva, Őt kérve, hogy segítse és hallgassa meg az édesanyákat, akik e füzetkét olvassák. Jézus Szívét kérve-kérem, hogy e sorok által is még nagyobb bizalomra és szeretetre gyulladjanak az anyaszívek a Fájdalmas Anya iránt.

Följajánlani pedig azt szeretném nektek kedves asszonytestvéreim, hogy ha úgy érzitek, hogy talán vígasszal, tanáccsal segíteni tudok nektek, írjatok nekem bizalommal és én mindenkinek a legnagyobb szeretettel válaszolok. (Cím: Budapest, VIII. Mária-utca 23.)

Igy egyesüljünk lélekben a Fájdalmas Anya szívében; szeressük együtt a Fájdalmas Anyát: ti e szegény földnek fájdalmas anyái és a veletek annyira együttérző — Mária Nénitek.

TARTALOM:

Előszó	— — — — —	3
Bevezetés	— — — — —	5
Első tőr: Simeon jövendölése	— —	13
Második tőr: Az egyiptomi futás	—	20
Harmadik tőr: Jézus elvesztése	— —	28
Negyedik tőr: Találkozás a keresztúton		36
Ötödik tőr: A kereszt alatt	— — —	44
Hatodik tőr: A Szűzanya Fia tetemével		52
Hetedik tőr: Jézus temetése	— — —	60
Befejező	— — — — —	66
Anyák imái a Fájdalmas Anyához	—	72
Kilencedájtatosság	— — — — —	75
Litánia a Fájdalmas Szűzanyáról	—	88
Zárszó	— — — — —	93

